

Fremsat den 6. oktober 2021 af indenrigs- og boligministeren (Kaare Dybvad Bek)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg

(Forbud mod betaling for vælgererklæringer og stillerunderskrifter samt krav om godkendelse af navneændring for opstillingsberettigede partier m.v.)

§ 1

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1260 af 27. august 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. § 11, kan alene ske efter forudgående godkendelse af Valgnævnet, jf. § 17. Ansøgning herom skal underskrives af formanden for partiets landsorganisation og indsendes til Valgnævnet. Valgnævnet kan ikke træffe afgørelse efter 1. pkt. i perioden fra udskrivelsen af et folketingsvalg til og med valgdagen. Valgnavnets godkendelse efter 1. pkt. gælder, så længe partiet er opstillingsberettiget.

Stk. 2. Ved ændring af navnet på et parti, der er opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, gælder ændringen af navnet for begge valg. Ændring af navnet kan kun ske, hvis ændringen kan ske for begge valg.«

2. I § 12 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »i tilfælde af«: »overtrædelse af § 12 c eller andre«.

3. I § 12 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »i tilfælde af en begrundet mistanke om«: »overtrædelse af § 12 c eller andre«.

4. Efter § 12 b indsættes:

»§ 12 c. Ingen må yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til noget af følgende:

- 1) At afgive en støttetilkendegivelse eller afgive en vælgererklæring.
- 2) At undlade at afgive en støttetilkendegivelse eller undlade at afgive en vælgererklæring.

- 3) At tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller tilbagetrække en vælgererklæring.
- 4) At undlade at tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller undlade at tilbagetrække en vælgererklæring.«

5. I § 13, stk. 1, ændres »Et nyt parti kan« til: »Et parti kan efter §§ 11 a og 12«.

6. I § 13, stk. 1, nr. 6, udgår: »eller«.

7. I § 13, stk. 1, indsættes efter nr. 6 som nyt nummer:

»7) er navnet på et parti, over for hvilket Valgnævnet har truffet afgørelse efter § 12 a, stk. 1 eller 2, i denne lov, eller efter § 11 a, stk. 1 eller 2, i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, og hvor godkendelsen af dette partinavn endnu ikke er udløbet i medfør af § 12, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4, 1. og 2. pkt., i denne lov, eller i medfør af § 11, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4, 1. og 2. pkt., i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, eller«

Nr. 7 bliver herefter nr. 8.

8. I § 13, stk. 1, nr. 7, som bliver nr. 8, ændres »nr. 1-6« til: »nr. 1-7«.

9. I § 13, stk. 2, 1. pkt., ændres »Et nyt parti kan« til: »Et parti kan efter §§ 11 a og 12«.

10. I § 13, stk. 3, 1. pkt., ændres »har godkendt som navn for et nyt parti« til: »efter §§ 11 a og 12 har godkendt som navn for et parti«.

11. I § 13 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Er navnet, som det viser sig, at en anden har eneret til, en ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. § 11 a i denne lov og § 10 a i lov om valg af

danske medlemmer til Europa-Parlamentet, kan Valgnævnet efter stk. 3 tilbagekalde godkendelsen, således at partiet fortsat er opstillingsberettiget under det tidligere partinavn. Er partiet opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, kan Valgnævnet dog ikke tilbagekalde godkendelsen i perioden fra udskrivelsen af et folketingsvalg eller fra 8 uger før dagen for et Europa-Parlamentsvalg til og med valgdagen. Er partiet alene opstillingsberettiget til folketingsvalg, kan Valgnævnet ikke tilbagekalde godkendelsen i perioden fra udskrivelsen af et folketingsvalg til og med valgdagen. Er partiet alene opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg, kan Valgnævnet ikke tilbagekalde godkendelsen i perioden fra 8 uger før dagen for et Europa-Parlamentsvalg til og med valgdagen.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

12. I § 13, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »nr. 1-6« til: »nr. 1-7«, og »stk. 3« ændres til: »stk. 3 og 4«.

13. I § 17, stk. 1, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) godkendelse af navneændringer for opstillingsberettigede partier til folketingsvalg, jf. § 11 a, eller Europa-Parlamentsvalg, jf. § 10 a i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet,«

Nr. 5-8 bliver herefter nr. 6-9.

14. To steder i § 17, stk. 2, ændres »stk. 1, nr. 4-7« til: »stk. 1, nr. 4-8«.

15. Efter § 32 indsættes:

»§ 32 a. Ingen må yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til noget af følgende:

- 1) At anbefale en kandidat som stiller.
- 2) At undlade at anbefale en kandidat som stiller.
- 3) At tilbagekalde en anbefaling af en kandidat som stiller.
- 4) At undlade at tilbagekalde en anbefaling af en kandidat som stiller.«

16. I § 106, stk. 1, indsættes efter »overtræder«: »§ 12 c, § 32 a,«.

17. I § 106 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 12 c, § 32 a, § 51, stk. 2, og § 62, stk. 2.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 2

I lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1259 af 27. august 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. § 10 i denne lov og § 11 i lov om valg til Folketinget, kan alene ske efter forudgående godkendelse af Valgnævnet,

jf. § 17 i lov om valg til Folketinget. Ansøgning herom skal underskrives af formanden for partiets landsorganisation og indsendes til Valgnævnet. Valgnævnet kan ikke træffe afgørelse efter 1. pkt. i perioden fra 8 uger før Europa-Parlamentsvalget til og med valgdagen. Valgnævnets godkendelse efter 1. pkt. gælder, så længe partiet er opstillingsberettiget.

Stk. 2. Ved ændring af navnet på et parti, der er opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, gælder ændringen af navnet for begge valg. Ændring af navnet kan kun ske, hvis ændringen kan ske for begge valg.«

2. I § 11 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »i tilfælde af«: »overtrædelse af § 11 c eller andre«.

3. I § 11 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »i tilfælde af en begrundet mistanke om«: »overtrædelse af § 11 c eller andre«.

4. Efter § 11 b indsættes:

»§ 11 c. Ingen må yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til noget af følgende:

- 1) At afgive en støttetilkendegivelse eller afgive en vælgererklæring.
- 2) At undlade at afgive en støttetilkendegivelse eller undlade at afgive en vælgererklæring.
- 3) At tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller tilbagetrække en vælgererklæring.
- 4) At undlade at tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller undlade at tilbagetrække en vælgererklæring.«

5. I § 12, 1. pkt., ændres »Et nyt parti kan« til: »Et parti kan efter §§ 10 a og 11«.

6. I § 12, 2. pkt., ændres »Godkendelsen« til: »Godkendelsen efter §§ 10 a og 11«, og »§ 13, stk. 3« ændres til: »§ 13, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4«.

7. I § 12 indsættes som 3. pkt.:

»Tilbagekalder partiets godkendelse efter 2. pkt., bortfalder partiets ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, såfremt partiet er anmeldt for indenrigs- og boligministeren efter §§ 11-11 b.«

8. I § 46, stk. 1, indsættes som nyt nr. 1:

»1) § 11 c,«

Nr. 1 og 2 bliver herefter nr. 2 og 3.

9. I § 46 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 11 c, § 25, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, i lov om valg til Folketinget, og § 26, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, i lov om valg til Folketinget.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 3

I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 13 af 9. januar 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 21 indsættes:

»§ 21 a. Ingen må yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til noget af følgende:

- 1) At underskrive som stiller for en kandidatliste.
- 2) At undlade at underskrive som stiller for en kandidatliste.
- 3) At kalde sin underskrift som stiller for en kandidatliste tilbage.
- 4) At undlade at kalde sin underskrift som stiller for en kandidatliste tilbage.«

2. I § 108, stk. 1, indsættes efter »overtræder«: »§ 21 a.«.**3.** I § 108 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af §

21 a, § 57, stk. 2, § 68, stk. 2, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 2, og § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 2.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 4

I lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 140 af 7. februar 2019, foretages følgende ændring:

1. § 11, stk. 8, som indsat ved § 2, nr. 6, i lov nr. 312 af 29. marts 2014, ophæves.

§ 5

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.«

§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Forbud mod betaling for vælgererklæringer og stillerunderskrifter
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.1.3.1. Forbud mod betaling for vælgererklæringer og stillerunderskrifter
 - 3.1.3.2. Udelukkelse fra fortsat indsamling af vælgererklæringer og annullation af partiets indsamling
 - 3.1.3.3. Strafferetlige konsekvenser
 - 3.2. Godkendelse af partinavne og ændringer af partinavne
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.1.1. Regler om partinavne for nye partier
 - 3.2.1.2. Regler om partinavne for opstillingsberettigede partier
 - 3.2.1.3. Valgnævnet
 - 3.2.2. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Bødestraf for juridiske personers systematiske kontrol med, at vælgere møder og afgiver stemmer eller brevstemmer
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
 - 3.3.3. Den foreslåede ordning
4. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål
5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Klimamæssige konsekvenser
9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Socialdemokratiet) indgik den 18. november 2020 en stemmeaftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Alternativet om forbud mod køb af vælgererklæringer m.v. I maj og juni 2021 blev stemmeaftalens parter enige om yderligere ændringer.

Lovforslaget udmønter stemmeaftalen. Med lovforslaget foreslås det i overensstemmelse med stemmeaftalen, at der fastsættes et forbud mod betaling for vælgererklæringer ved et partis indsamling af vælgererklæringer til brug for opstilling til folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg. Det foreslås endvidere, at der fastsættes et tilsvarende forbud mod betaling for stillerunderskrifter til kommunale og regionale valg og kandidater uden for partierne ved folketingsvalg. Et sådant forbud findes ikke efter de gældende regler.

Formålet med forbuddet er at sikre, at vælgererklæringer og

stillerunderskrifter er udtryk for, at vælgeren støtter partiet, kandidaten eller kandidatlisten i at stille op til valg, herunder at vælgererklæringer og stillerunderskrifter er udtryk for vælgerens frie vilje og ikke afgives på baggrund af betaling.

Formålet med lovforslaget er endvidere som anført i stemmeaftalen at indføre krav om Valgnævnets godkendelse af opstillingsberettigede partiers navneændringer. De gældende regler indeholder intet sådant krav.

Formålet med kravet om Valgnævnets godkendelse af ændring af partinavne for opstillingsberettigede partier er at sikre, at sådanne partier ikke kan ændre navn til et partinavn, som ville være blevet afvist af Valgnævnet, hvis der havde været tale om et nyt parti. Ændringen skal således sikre, at der gælder de samme regler for ændring af opstillingsberettigede partiers navne som for godkendelse af navne for nye partier.

Lovforslaget indfører endvidere strafansvar for juridiske personers overtrædelse af folketingsvalglovens, Europa-Parlamentsvalglovens og den kommunale og regionale valglovs allerede gældende forbud mod systematisk kontrol med vælgeres afgivelse af stemmer og brevstemmer.

2. Lovforslagets baggrund

I efteråret 2020 konstaterede Social- og Indenrigsministeriet, nu Indenrigs- og Boligministeriet, at et parti, som indsamler vælgererklæringer for at stille op til folketingsvalg, havde udlovet et kontant beløb til alle, der afgav en vælgererklæring til partiet, under nogle nærmere bestemte forudsætninger. Dette må anses for at stride mod grundlæggende demokratiske hensyn, som tilsiger, at deltagelse i demokratiet ikke sker under indflydelse af betaling, men er udtryk for vælgerens overbevisning.

Indenrigs- og Boligministeriet er desuden opmærksom på, at de gældende regler for godkendelse af nye partinavne kun gælder for nye partier, men ikke finder anvendelse ved opstillingsberettigede partiers ønske om at ændre navn. Sådanne partier kan derfor efter de gældende regler ændre partinavn til et navn, som Valgnævnet ville have afslået for et nyt parti. Såvel opstillingsberettigede som nye partier kan desuden efter de gældende regler benytte navnet på et parti, der er blevet udelukket fra at indsamle vælgererklæringer, hvis indehaveren af dette partinavn giver afkald på navnet. Derved kan Valgnævnets afgørelse om udelukkelse af partiet fra at indsamle vælgererklæringer gøres illusorisk.

På den baggrund indgik regeringen og alle Folketingets partier den 18. november 2020 en stemmeaftale og i sommeren 2021 en supplerende stemmeaftale om disse spørgsmål.

Aftaleparterne var enige om at indføre et forbud i lov om valg til Folketinget og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet mod at yde, love eller tilbyde betaling eller anden formuefordel (f.eks. naturalier) for at påvirke nogen til at afgive en støttetilkendegivelse eller en vælge-

rerklæring, undlade at afgive en støttetilkendegivelse eller en vælgererklæring, tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller en vælgererklæring eller undlade at tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller en vælgererklæring. Det blev supplerende aftalt, at opstillingsberettigede partier skulle kunne straffes med bøde for overtrædelse af forbuddet. Efter den supplerende stemmeaftale er forbuddet og straffehjemmelen udvidet, således at både fysiske og juridiske personer kan straffes med bøde eller fængsel for overtrædelse af forbuddet. Dette er blandt andet for at sikre mod omgåelse af forbuddet. Partier, der indsamler vælgererklæringer, er ligeledes omfattet af straffehjemmelen. Endvidere er et tilsvarende forbud mod betaling for stillerunderskrifter for kandidatlisten til kommunal- og regionalvalg samt kandidater uden for partierne til folketingsvalg siden den oprindelige og den supplerende stemmeaftale blevet tilføjet til forslaget.

Fysiske og juridiske personer, som betaler for vælgererklæringer eller stillerunderskrifter i strid med forbuddet, skal kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Endvidere skal partier, der søger opstillingsberettigelse til folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg, og som betaler for vælgererklæringer i strid med forbuddet, kunne udelukkes fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og få annulleret deres indsamling af vælgererklæringer i medfør af det sanktionssystem, som allerede findes i valglovgivningen.

Aftaleparterne var desuden enige om, at ændring af opstillingsberettigede partiers navne fremover skal godkendes af Valgnævnet. Godkendelsen skal ske efter tilsvarende regler som dem, der gælder for godkendelsen af nye partinavne. Det skulle endvidere indføres, at Valgnævnet i denne forbindelse ikke kan godkende et partinavn, der er identisk eller kan forveksles med navnet på et parti, over for hvilket Valgnævnet har truffet afgørelse om udelukkelse af partiet fra at indsamle vælgererklæringer og evt. annullation af partiets vælgererklæringer, så længe denne afgørelse endnu ikke er udløbet.

Siden den oprindelige og supplerende stemmeaftale er desuden tilføjet hjemmel til at kunne straffe juridiske personer for overtrædelse af valglovgivningens forbud mod at føre systematisk kontrol med afgivelsen af stemmer. Herved sikres, at ikke kun fysiske, men også juridiske personer, der måtte føre systematisk kontrol med afgivelsen af stemmer, rammes af en sanktion.

Med dette lovforslag gøres det således muligt at udelukke et parti, der søger opstillingsberettigelse, fra indsamling af vælgererklæringer og at annullere partiets vælgererklæringer samt at pålægge juridiske og fysiske personer bøde eller fængsel indtil 4 måneder, såfremt de yder, lover eller tilbyder formuefordel for vælgererklæringer eller stillerunderskrifter. Det gøres også muligt at straffe juridiske personer for at føre systematisk kontrol med, at vælgere møder og afgiver stemmer og brevstemmer. Forslaget udvider endvidere Valgnævnets kompetence til at træffe afgørelse

om godkendelse af ændring af opstillingsberettigede partiers navne efter de samme regler, som gælder for nye partier.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Forbud mod betaling for vælgererklæringer og stillerunderskrifter

3.1.1. Gældende ret

Nye partier, der ønsker at deltage i folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg, skal først indsamle vælgererklæringer. Partier, der ønsker at stille op til folketingsvalg, skal mindst indsamle et antal vælgererklæringer, der svarer til 1/175 af de gyldige stemmer ved det sidst afholdte folketingsvalg (aktuelt 20.182). Partier, der ønsker at stille op til Europa-Parlamentsvalg, skal mindst indsamle et antal vælgererklæringer, der svarer til 2 pct. af de gyldige stemmer ved det sidst afholdte folketingsvalg (aktuelt 70.635). Reglerne herom står i § 12 i lov om valg til Folketinget (folketingsvalgloven) og i § 11 i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet (Europa-Parlamentsvalgloven).

For at en vælgererklæring er gyldig, skal der forløbe en eftertænksomhedsperiode på mindst 7 dage, hvori vælgeren får lejlighed til at overveje sin beslutning om afgivelse af vælgererklæring. Denne 7 dages eftertænksomhedsperiode indledes ved, at vælgeren afgiver en støttetilkendegivelse til partiet. Dette følger af folketingsvalglovens § 12, stk. 9, og Europa-Parlamentsvalglovens § 11, stk. 9. En støttetilkendegivelse er således det første skridt, som er nødvendigt for afgivelsen af vælgererklæringen (mindst) 7 dage senere.

Både vælgererklæringer og støttetilkendegivelser kan tilbagetrækkes af vælgeren. Når et parti har anmeldt sig som opstillingsberettiget, kan en vælgererklæring dog ikke længere trækkes tilbage.

Kandidater, der opstiller uden for partierne (såkaldte løsgængere), skal anbefales af mindst 150 og højst 200 af opstillingskredsens vælgere som stillere. Reglerne herom står i § 32, § 33 a, stk. 4, og § 34 i folketingsvalgloven.

Anbefalingen kan tilbagekaldes af vælgeren. Når kandidatmeldelse er indgivet til Ankestyrelsen, kan vælgeren dog ikke tilbagekalde sin anbefaling af kandidaten. En vælger kan som stiller kun anbefale én kandidat uden for partierne ved hvert folketingsvalg.

De, der opstilles til kommunale og regionale valg, opføres på kandidatlistene. En kandidatliste til kommunalbestyrelsesvalg skal være underskrevet af mellem 25 og 50 vælgere i kommunen som stillere. Til kommunalbestyrelsesvalg i Aarhus, Odense og Aalborg kommuner skal mellem 50 og 100 vælgere i kommunen underskrive som stillere, og i Københavns Kommune skal mellem 150 og 300 underskrive som stillere. Til regionsrådsvalg skal kandidatlistene være underskrevet af mellem 50 og 75 vælgere i regionen som stillere. Visse kandidatlistene kan efter anmodning fritages for

kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere. Reglerne herom står i §§ 19, 20 og 26, stk. 1, i den kommunale og regionale valglov.

Stillerunderskriften kan kaldes tilbage af vælgeren. Når kandidatlisten er indleveret til valgbestyrelsens formand, kan vælgeren dog ikke særskilt kalde sin stillerunderskrift tilbage. En vælger kan kun være stiller for én kandidatliste ved valg til kommunalbestyrelsen og én kandidatliste ved valg til regionsrådet.

Det fremgår af straffelovens § 117, nr. 4, at den, som yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke nogen til at stemme på en vis måde eller til at undlade at stemme, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Samme straf finder efter nr. 5 anvendelse på den, som modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at stemme på en vis måde eller for at undlade at stemme.

Straffelovens § 117 vedrører kun påvirkning af afgivelse af stemmer til valg og omfatter således ikke *vælgererklæringer* eller *stillerunderskrifter*. Et tilsvarende forbud mod at yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til at afgive vælgererklæringer eller stillerunderskrifter på en vis måde findes ikke i straffeloven eller valglovgivningen.

Efter folketingsvalglovens § 12 a og Europa-Parlamentsvalglovens § 11 a kan Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren i tilfælde af grove eller gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer træffe afgørelse om at udelukke partiet fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer til brug for indgivelse af anmeldelse som opstillingsberettiget parti til valg til Folketinget og Europa-Parlamentet. Valgnævnets afgørelse gælder indtil afslutningen af den resterende del af den periode eller de perioder, hvor partinavnet er godkendt som navnet på et nyt parti til deltagelse i valg til Folketinget og Europa-Parlamentet.

Det følger af bemærkningerne til de to nævnte bestemmelser, hvad der regnes for grove eller gentagne retsbrud, jf. Folketingstidende 2018-19 (2. samling), A, L 1 som fremsat, side 6 og 10 ff.

Udtrykket retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer kan f.eks. omfatte overtrædelser i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer af straffeloven, databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven, forordningen om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked, loven om udstedelse af NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer og til medarbejdere i juridiske enheder og regler fastsat i medfør af de nævnte love.

Retsbrud ved overtrædelse af straffeloven kan f.eks. bestå i overtrædelse af § 263, stk. 1, der fastsætter, at den, der uberettiget skaffer sig adgang til en andens datasystem eller data, som er bestemt til at bruges i et datasystem (hacking), straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

der. Endvidere kan retsbrud ved overtrædelse af straffeloven f.eks. bestå i overtrædelse af § 263 a, stk. 1, nr. 3, litra b, der fastsætter, at den, der uberettiget skaffer sig eller videregiver et adgangsmiddel til et datasystem, der behandler oplysninger, som er omfattet af artikel 9, stk. 1, eller artikel 10 i databeskyttelsesforordningen, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, og artikel 10 angår følsomme personoplysninger. Databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, omfatter oplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt genetiske data, biometriske data, der behandles med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger og oplysninger om seksuelle forhold eller seksuel orientering. Databeskyttelsesforordningens artikel 10 omfatter oplysninger om strafbare forhold.

Med udtrykket grove retsbrud sigtes til de tilsidesættelser af de ovennævnte forskrifter, der er fastsat i lovgivningen, enten fordi den forskrift, der er tilsidesat, må karakteriseres som væsentlig og vigtig at overholde som led i indsamlingen af vælgererklæringer, eller fordi overtrædelsen af forskriften må karakteriseres som meget afvigende fra forskriften. Blot én grov tilsidesættelse af forskriften vil kunne være tilstrækkelig for at udelukke partiet fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer.

Med udtrykket gentagne retsbrud sigtes til gentagne tilsidesættelser af de ovennævnte forskrifter, der er fastsat i lovgivningen. Gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer vil foreligge, hvis et parti to eller flere gange begår samme eller forskellige retsbrud i forbindelse med indsamlingen af vælgererklæringer til brug for at blive opstillingsberettiget til folketingsvalg. Gentagne retsbrud behøver ikke tillige være grove for at være omfattet.

Det er ved både grove og gentagne retsbrud en forudsætning, at handlingen kan henføres til partiet selv eller til personer, der efter aftale eller fælles forståelse med partiet foretager indsamlingen. En handling kan f.eks. henføres til partiet, hvis den er foretaget af den person, der er registreret som partinavnindehaver, medarbejdere hos partiet, medlemmer af partiets ledende organer eller andre personer, der har påtaget sig opgaver for partiet, men ikke f.eks. til andre, der uberettiget har tilegnet sig adgang til partiets indsamling.

Afgivelse af en vælgererklæring er ikke omfattet af begrebet at stemme i straffelovens § 117, nr. 4 og 5. Betaling for en vælgererklæring udgør således ikke et retsbrud, som efter de gældende regler kan medføre udelukkelse og annullation af et partis indsamling af vælgererklæringer.

Der findes ingen regler, som regulerer eller sanktionerer handlinger foretaget af andre end partier, der søger opstillingsberettigelse, i forbindelse med indsamlingen af vælgererklæringer. Retsbrud i forbindelse med indsamlingen af

stillerunderskrifter til kommunal- og regionalvalg eller folketingsvalg er ikke særskilt reguleret i valglovgivningen.

3.1.2. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

Der er i praksis set enkelte eksempler på, at et parti har tilbudt kontanter eller muligheden for at deltage i lodtrækning om præmier som modydelse for afgivelse af en vælgererklæring. Indenrigs- og Boligministeriet har ikke kendskab til, i hvilket omfang den lovede modydelse faktisk er blevet realiseret. Det kan dog ikke udelukkes, at nogle vælgere er blevet påvirket til at afgive en vælgererklæring på dette grundlag. Indenrigs- og Boligministeriet er ikke kendt med lignende sager ved afgivelsen af stillerunderskrifter. Hver vælger kan afgive én vælgererklæring samt én stillerunderskrift til hver valgtype. Vælgererklæringen henholdsvis stillerunderskriften kan trækkes tilbage (fortrydes), men når partiet indgiver anmeldelse som opstillingsberettiget, eller kandidatlisten er indleveret, er vælgeren bundet af vælgererklæringen henholdsvis stillerunderskriften, så længe partiet er opstillingsberettiget i kraft af erklæringen henholdsvis stillerunderskriften. Der er således tale om en juridisk bindende erklæring.

Afgivelsen af en vælgererklæring eller stillerunderskrift bør efter ministeriets opfattelse være udtryk for, at vælgeren støtter partiet, kandidaten eller kandidatlisten i at stille op, enten fordi vælgeren sympatiserer med partiet, kandidaten eller kandidatlistens politik, eller fordi vælgeren af andre grunde støtter partiet, kandidaten eller kandidatlistens opstilling. Vælgererklæringerne eller stillerunderskrifterne skal demonstrere partiets, kandidatens eller kandidatlistens opbakning blandt vælgerne, og at partiet, kandidaten eller kandidatlisten faktisk har en reel mulighed for at blive valgt, således at unødigt stemmespild så vidt muligt undgås. Af demokratiske hensyn er det efter ministeriets opfattelse afgørende, at enhver form for forsøg på at påvirke afgivelse af vælgererklæringer eller stillerunderskrifter ved at tilbyde, yde eller love formuefordel gøres ulovligt såvel for juridiske som fysiske personer. Dette gælder således også, hvor man blot lover formuefordel for at afgive en støttetilkendegivelse eller for at tilbagetrække en allerede afgivet vælgererklæring eller stillerunderskrift m.v.

Indenrigs- og Boligministeriet har overvejet, om strafniveauet efter straffeloven eller valglovgivningen skulle benyttes. Efter straffelovens § 117, nr. 4, straffes overtrædelse af forbuddet mod køb af stemmer med bøde eller fængsel indtil 2 år. Efter folketingsvalglovens § 106, stk. 1, Europa-Parlamentsvalglovens § 46, stk. 1, og den kommunale og regionale valglovs § 108, stk. 1, straffes overtrædelse af valglovgivningens forbud med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. En vælgererklæring eller stillerunderskrift har ikke samme uigenkaldelige karakter for vælgeren som en stemme. Med dette menes, at vælgeren kan trække den tilbage, ligesom vælgeren frit kan stemme anderledes ved valget. Indenrigs- og Boligministeriet anser det på den baggrund som passende at anvende valglovgivningens strafni-

veau for så vidt angår straf for fysiske og juridiske personers overtrædelse af det foreslåede forbud mod betaling for vælgererklæringer og stillerunderskrifter.

Indenrigs- og Boligministeriet har overvejet, om det er tilstrækkeligt, at overtrædelse af det foreslåede forbud mod betaling for vælgererklæringer begået af partier, der søger opstillingsberettigelse, sanktioneres med bøde. Indenrigs- og Boligministeriet vurderer, at det er mere effektivt, at partiet kan sanktioneres ved at blive udelukket fra den fortsatte indsamling af vælgererklæringer og få annulleret de allerede indsamlede erklæringer end en strafferetlig retsforfølgelse, som risikerer først at kunne finde sted efter afholdelsen af et eventuelt valg. Det ville være stødende for retsfølelsen og skabe mistillid til demokratiet, hvis et parti, der søger opstillingsberettigelse, kan betale sig fra at indsamle vælgererklæringer og derefter betale sig fra bødestrafen for overtrædelsen uden yderligere konsekvenser for partiets mulighed for at fortsætte indsamlingen af vælgererklæringer. Det er derfor efter ministeriets vurdering hensigtsmæssigt at gøre det muligt for Valgnævnet at træffe afgørelse om at udelukke partiet fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer, således som nævnet allerede har kompetence til i tilfælde af andre lovovertrædelser begået af partier, der indsamler vælgererklæringer.

Indenrigs- og Boligministeriet har også overvejet, om overtrædelse af det foreslåede forbud mod betaling for vælgererklæringer begået af partier, der søger opstillingsberettigelse, i det hele taget bør sanktioneres med bøde, når partiet kan sanktioneres ved at blive udelukket fra den fortsatte indsamling af vælgererklæringer og få annulleret de allerede indsamlede erklæringer. Ud fra ligestillingshensyn har ministeriet imidlertid valgt, at overtrædelsen af forbuddet mod betaling for vælgererklæringer i sig selv må betragtes som strafværdig og derfor bør sanktioneres med straf, uanset om overtrædelsen som et supplement hertil fremadrettet kan hindres ved udelukkelse for fortsat at indsamle vælgererklæringer, og uanset om de allerede indsamlede vælgererklæringer kan annulleres.

Indenrigs- og Boligministeriet vurderer det ikke nødvendigt at retsforfølge vælgere, som tager imod penge som modydelse for at afgive en vælgererklæring eller stillerunderskrift. Ministeriet lægger i den forbindelse særligt vægt på, at vælgeren kan trække vælgererklæringen tilbage eller tilbagekalde stillerunderskriften i modsætning til en stemme. Retsforfølgning af enkelte vælgere vil heller ikke være et egnet middel til at forhindre fysiske eller juridiske personer i at tilbyde betaling for vælgererklæringer eller stillerunderskrifter.

For så vidt angår fysiske og juridiske personer vurderer Indenrigs- og Boligministeriet, at det er mest hensigtsmæssigt, at de kan straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder i overensstemmelse med det eksisterende strafniveau for overtrædelse af valglovgivningens forbud. Dette indebærer, at partier, der søger opstillingsberettigelse, både kan udelukkes fra at indsamle vælgererklæringer og ifalde

bødestraf, hvorimod opstillingsberettigede partier og partier, som ikke aktuelt søger opstillingsberettigelse, kun kan ifalde bødestraf. Ministeriet henviser i den forbindelse til, at opstillingsberettigede partier har opnået en demokratisk legitimitet, som gør andre sanktioner uhensigtsmæssige. Endvidere kan fysiske personer eller andre juridiske personer end partier, der indsamler vælgererklæringer, i sagens natur ikke udelukkes fra fortsat at indsamle vælgererklæringer eller få annulleret en indsamling af vælgererklæringer. For eksempel anser Indenrigs- og Boligministeriet muligheden for at fratage et parti sin allerede opnåede opstillingsberettigelse med henvisning til, at partiet har overtrådt forbuddet mod betaling for vælgererklæringer, som uhensigtsmæssig og uforholdsmæssigt indgribende. For partier, der søger opstillingsberettigelse, er det derimod allerede muligt at udelukke partiet fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer, således at partiet udelukkes fra at opnå opstillingsberettigelse. Indehaveren af partinavnet er ikke afskåret fra at ansøge om et nyt partinavn og søge opstillingsberettigelse under dette navn eller at stille op for et andet parti eller som kandidat uden for partierne. Der er ikke en tilsvarende mulighed for at udelukke kandidater uden for partierne og kandidatlistor fra at indsamle stillerunderskrifter til deltagelse i folketingsvalg henholdsvis valg til kommunalbestyrelsen eller regionsrådet. Indenrigs- og Boligministeriet anser det ikke for hensigtsmæssigt eller nødvendigt at indføre en sådan hjemmel. Disse bør således straffes efter den kommunale og regionale valglovs eksisterende straffebestemmelse, som foreslås udvidet til at omfatte forbud mod betaling for stillerunderskrifter.

3.1.3. Den foreslåede ordning

3.1.3.1. Forbud mod betaling for vælgererklæringer og stillerunderskrifter

Det foreslås, at der indføres et forbud i lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg mod at yde, love eller tilbyde formuefordel (f.eks. penge eller naturalier) for at påvirke nogen til at afgive en støttetilkendegivelse, en vælgererklæring eller en stillerunderskrift, unklade at afgive en støttetilkendegivelse, en vælgererklæring eller en stillerunderskrift, tilbagetrække en støttetilkendegivelse, en vælgererklæring eller en stillerunderskrift eller unklade at tilbagetrække en støttetilkendegivelse, en vælgererklæring eller en stillerunderskrift.

Det er ikke afgørende for vurderingen af, om forbuddet er overtrådt, om det faktisk er lykkedes at købe vælgererklæringen eller stillerunderskriften, da forbuddet efter de foreslåede bestemmelser også omfatter løfte eller tilbud om formuefordel, uanset at man aldrig forventer faktisk at udbetale pengene eller realisere naturalieydelsen, f.eks. fordi udbetalingen er betinget af, at et urealistisk mål opnås.

Forbuddet skal kun gælde, hvor formuefordelen udgør en modydelse for vælgererklæringen eller stillerunderskriften. Det vil fortsat være muligt for partier, kandidater og

kandidatlistes at foretage generel markedsføring over for vælgerne, f.eks. ved udlevering af blomster, bolsjer og kuglepenne m.v., som det er almindeligt i politisk markedsføring.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4 og 15, § 2, nr. 4, og § 3, nr. 1.

3.1.3.2. Udelukkelse fra fortsat indsamling af vælgererklæringer og annullation af partiets indsamling

Det foreslås, at betaling for vælgererklæringer på den beskrevne måde omfattes af sanktionsreglerne i folketingsvalglovens § 12 a og Europa-Parlamentsvalglovens § 11 a, således at køb eller forsøg herpå af alene én vælgererklæring er tilstrækkeligt til, at Valgnævnet kan træffe afgørelse om at udelukke partiet fra fortsat indsamling og om annullation af de hidtil indsamlede vælgererklæringer (såkaldt gult og rødt kort).

Det er en forudsætning, at handlingen kan henføres til partiet, der samler vælgererklæringer, eller til personer, der efter aftale eller fælles forståelse med partiet foretager indsamlingen af vælgererklæringer, for at Valgnævnet skal kunne træffe afgørelse om at udelukke partiet fra fortsat indsamling og om annullation af de hidtil indsamlede vælgererklæringer. En handling kan f.eks. henføres til partiet, hvis den er foretaget af den person, der er registreret som partinavnindehaver eller repræsentant for partiet, medarbejdere hos partiet, formanden for partiets landsorganisation, medlemmer af partiets ledende organer eller andre personer, der har påtaget sig opgaver for partiet, men ikke f.eks. af andre, der uberettiget har tilegnet sig adgang til partiets indsamling af vælgererklæringer eller uberettiget udgiver sig for at repræsentere partiet.

Ordningen omfatter ikke den situation, hvor en vælger uden tilknytning til partiet eller en anden tredjemand, som ikke repræsenterer partiet, udlover formuefordel, mod at andre afgiver eller tilbagetrækker vælgererklæringer til et parti. Det vil bero på en konkret vurdering, om en vælger eller tredjemand har en sådan tilknytning til partiet, at vælgerens eller tredjemands handlinger kan henføres til partiet. Et partis offentlige billigelse af en vælgers eller anden tredjemands tilbud om formuefordel for en vælgererklæring kan efter en konkret vurdering have en sådan karakter, at handlingen kan henføres til partiet selv. Hvis f.eks. partiet videreformidler information om en vælger eller anden tredjemand, som yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer, vil dette efter en konkret vurdering kunne tilskrives partiet selv, uanset at formuefordelen ikke hidrører fra partiet selv. Partiets billigelse og videreformidling af et sådant tilbud må sidestilles med, at partiet lover en formuefordel for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer.

En tilsvarende administrativ konsekvens foreslås ikke indført for kandidater uden for partiernes indsamling af stillerunderskrifter til folketingsvalg og kandidatlisters indsam-

ling af stillerunderskrifter ved kommunale og regionale valg. Dette skyldes, at de nævnte kandidater og kandidatlistes ikke er omfattet af Valgnævnets kompetence, som det bekræfte sanktionssystem bygger på, og at de to subjekter på en række punkter adskiller sig fra partier, der ønsker at stille op til folketings- eller Europa-Parlamentsvalg.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, og § 2, nr. 2 og 3.

3.1.3.3. Strafferetlige konsekvenser

Det foreslås, at medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes overtrædelse af forbuddet mod betaling for vælgererklæringer eller stillerunderskrifter med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Dette stemmer overens med den eksisterende strafferamme for overtrædelse af andre forbud i valglovgivningen.

Det foreslås, at såvel fysiske personer med eller uden tilknytning til et parti som enhver form for juridisk person skal kunne straffes for overtrædelse af forbuddet. Der henvises til overvejelserne under afsnit 3.1.2.

Det foreslås ikke indført straf for vælgere, der modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at afgive vælgererklæring eller stillerunderskrift.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 16 og 17, § 2, nr. 8 og 9, og § 3, nr. 2 og 3.

3.2. Godkendelse af partinavne og ændringer af partinavne

3.2.1. Gældende ret

3.2.1.1. Regler om partinavne for nye partier

Det følger af folketingsvalglovens § 11, stk. 2, at nye partier har ret til at deltage i folketingsvalg, hvis de er anmeldt for indenrigs- og boligministeren efter reglerne i §§ 12-12 b. De samme regler gælder for opstilling til Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10, stk. 2, jf. §§ 11-11 b.

Nye partier skal have godkendt deres partinavn, før de kan begynde den indsamling af vælgererklæringer, som er påkrævet ved opstilling til valg til Folketinget eller Europa-Parlamentet. Vil et parti, som er i gang med at indsamle vælgererklæringer, ændre sit navn, kan det kun ske ved at indgive en ny ansøgning og starte processen forfra. Dermed mister partiet de vælgererklæringer, det allerede måtte have indsamlet under det oprindelige navn. Reglerne om partinavne følger af folketingsvalglovens §§ 12-12 b og Europa-Parlamentsvalglovens §§ 11-11 b.

Et nyt parti kan ikke få godkendt et partinavn, der:

- benyttes af et parti, der har ret til at deltage i folketingsvalg (er opstillingsberettiget),
- er navnet på et parti, der tidligere har været opstillingsberettiget til Folketinget, medmindre der er gået mindst 5 valgperioder, siden partiet sidst deltog i folketingsvalg,

- er godkendt af Valgnævnet for et nyt parti, der ønsker at deltage i folketingsvalg (dvs. er optaget i Partinavneregistret),
- benyttes af et parti, der har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg (er opstillingsberettiget),
- er navnet på et parti, der tidligere har haft ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, medmindre der er gået mindst 4 valgperioder, siden partiet sidst deltog i Europa-Parlamentsvalg,
- er godkendt af Valgnævnet for et nyt parti, der ønsker at deltage i Europa-Parlamentsvalg (dvs. er optaget i Partinavneregistret), eller
- kan forveksles med navnet på et af de partier, der har et beskyttet partinavn efter et af ovenstående punkter.

Reglerne herom står i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 1-7. Reglerne herom gælder også for Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 12.

Hvis et partinavn består af et navn, som en anden har eneret til, f.eks. et varemærke eller lignende, kan partinavnet som udgangspunkt ikke godkendes. Partinavnet kan kun godkendes, hvis indehaveren af eneretten giver samtykke til, at partiet kan bruge navnet, jf. folketingsvalglovens § 13, stk. 2, jf. for Europa-Parlamentsvalg tillige Europa-Parlamentsvalglovens § 12.

Valgnævnet kan tilbagekalde en godkendelse af et partinavn, hvis det viser sig, at det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne om godkendelse af partinavne har eneret til det godkendte partinavn, og vedkommende ikke samtykker i partiets brug af navnet. Er partiet anmeldt for indenrigs- og boligministeren, bortfalder partiets ret til at deltage i folketingsvalg ved tilbagekaldelsen. Dette følger af folketingsvalglovens § 13, stk. 3, jf. for Europa-Parlamentsvalg tillige Europa-Parlamentsvalglovens § 12.

Det er ikke efter de gældende regler forbudt at tage navn efter et parti, som er blevet udelukket fra at indsamle vælgererklæringer, hvis det udelukkede parti giver afkald på godkendelsen af partinavnet.

Valgnævnet har i sin praksis ikke anset folketingsvalglovens § 13 som en udtømmende opregning af årsager til afvisning af godkendelse af partinavne. Nævnet har således afvist partinavne af andre årsager end dem, der udtrykkeligt er nævnt i folketingsvalglovens § 13.

Valgnævnet afslår således i sin praksis at godkende partinavne, hvor den bærende del af navnet er en ren bogstavkombination. Denne praksis er begrundet i, at bestemmelsen i folketingsvalglovens § 14 henholdsvis Europa-Parlamentsvalglovens § 13, hvorefter ministeren tildeler de opstillingsberettigede partier en bogstavsbetegnelse, som partierne ud over partinavnet skal opføres med på stemmesedlen, forudsætter, at et partinavn tydeligt adskiller sig fra en bogstavbetegnelse. Et partinavn kan derfor ikke bestå af et enkelt bogstav eller af flere bogstaver, der ikke i sig selv danner

et ord. Med denne begrundelse har Valgnævnet eksempelvis afslået partinavnet ”Partiet GIP”. Valgnævnet godkender efter omstændighederne et partinavn, hvor forkortelsen indgår i partinavnet sammen med de ord, som forkortelsen dækker over; f.eks. er ”DFLD, Danmarks Frie Liberale Demokrater” et tidligere godkendt partinavn.

Det er desuden Valgnavnets faste praksis at afslå partinavne, som er anført på en sådan måde, at partinavnet på stemmesedlen står særligt fremhævet eller med særlige kendetegn eller lignende i forhold til andre partinavne, da det kan give det pågældende parti en fordel frem for andre partier. Valgnævnet afviser således i praksis at godkende partinavne, der er skrevet udelukkende med store bogstaver, eller som indeholder udbråbstegn.

Valgnævnet afslår desuden i praksis partinavne, hvori der indgår anstødelige ord eller ord, som strider mod acceptabel sprogbrug. Dette sker af hensyn til at varetage respekten og værdigheden om demokratiet og Folketinget. Valgnævnet kan ud fra de samme hensyn afvise at godkende et partinavn, uanset at partinavnet ikke indeholder ord, der i sig selv strider mod acceptabel sprogbrug. Valgnævnet har på baggrund af denne praksis afvist partinavnene ”Ikke mere pis” og ”Breiviks Brigader”.

3.2.1.2. Regler om partinavne for opstillingsberettigede partier

Udtrykket opstillingsberettigede partier omfatter partier, som er berettiget til at stille op til valg til Folketinget, Europa-Parlamentet eller begge dele. Et parti er opstillingsberettiget til Folketinget, *hvis* partiet ved sidste folketingsvalg opnåede repræsentation i Folketinget og fortsat er repræsenteret i dette, eller *hvis* partiet har indsamlet det fornødne antal vælgererklæringer og anmeldt sig for indenrigs- og boligministeren efter reglerne herom. Et parti er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentet, *hvis* det ved et folketingsvalg afholdt senest seks uger før valgdagen har opnået repræsentation i Folketinget og seks uger før valgdagen fortsat er repræsenteret, *hvis* partiet ved det sidst afholdte Europa-Parlamentsvalg opnåede repræsentation og fortsat er repræsenteret seks uger før valgdagen, eller *hvis* partiet har indsamlet det fornødne antal vælgererklæringer og anmeldt sig for indenrigs- og boligministeren efter reglerne herom. Dette følger af reglerne i folketingsvalglovens § 11 og Europa-Parlamentsvalglovens § 10.

Valgnævnet har ikke kompetence til at påse partinavnændringer for opstillingsberettigede partier, og der er heller ikke krav om, at partiet opnår forudgående godkendelse fra andre myndigheder.

Den beskyttelse af eneretten, som følger af folketingsvalglovens § 13, stk. 2 og 3, gælder ikke i forbindelse med ændringen af navnet for et opstillingsberettiget parti. Ændrer et opstillingsberettiget parti navn til et navn, som en anden har eneret til efter andre regler, f.eks. varemærkeretligt, må rettinghedsindehaveren sikre sin eneret ved domstolene. Dom-

stolene kan dog ikke i den forbindelse varetage de øvrige hensyn, som Valgnævnet varetager, herunder at der ikke sker forveksling med et allerede godkendt partinavn eller navnet på et andet opstillingsberettiget parti, uden at der tale om en varemærkeretlig krænkelse; at navnet er udtryk for den fornødne respekt for demokratiet og Folketinget; at navnet adskiller sig fra en ren bogstavkombination; og at navnet ikke står særligt fremhævet eller med særlige kendetegn i forhold til andre partinavne.

Har et opstillingsberettiget parti foretaget en navneændring, må det orientere Indenrigs- og Boligministeriet herom, for at ministeriet efterfølgende kan sikre, at partiet fremgår med det nye navn alle relevante steder, herunder på stemmesedler i forbindelse med valg. For at navneændringen skal have retsvirkning i relation til anførelse af navnet i de officielle bekendtgørelser, på stemmesedlen m.v., skal meddelelse om navneændring ske senest 15 dage før valgdagen for folketingsvalg og senest 4 uger før valgdagen for Europa-Parlamentsvalg. Ændringen skal være partiets officielle navn i henhold til partiets vedtægter eller lignende. Et parti kan således ikke anmode om at blive anført på en bestemt måde på stemmesedlen, hvis ikke partiet faktisk har ændret sit navn i overensstemmelse hermed.

3.2.1.3. Valgnævnet

Valgnævnet er nedsat af indenrigs- og boligministeren i medfør af folketingsvalglovens § 17 og træffer afgørelse i en række sager på valgområdet.

Nævnet træffer bl.a. afgørelse om godkendelse af navne for nye partier, der ønsker at deltage i folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg, jf. folketingsvalglovens § 17, stk. 1, nr. 4. Endvidere træffer nævnet afgørelse om udelukkelse og annullation af et partis indsamling af vælgererklæringer (såkaldt rødt kort), jf. folketingsvalglovens § 17, stk. 1, nr. 6, og midlertidig udelukkelse af et partis indsamling af vælgererklæringer (såkaldt gult kort), jf. folketingsvalglovens § 17, stk. 1, nr. 7.

Ved afgørelse af ovenstående sager består nævnet af en formand, som er landsdommer eller højesteretsdommer; et medlem, som er kyndigt i statsforfatningsret; et medlem, som er kyndigt i navne- og varemærkerettigheder; og et yderligere medlem (der efter fast praksis er kyndigt i valget), jf. folketingsvalglovens § 17, stk. 2. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende, jf. folketingsvalglovens § 17, stk. 3, 3. pkt.

Indenrigs- og boligministeren fastsætter Valgnævnets forretningsorden, jf. folketingsvalglovens § 17, stk. 7. Denne er fastsat i bekendtgørelse nr. 1257 af 26. august 2020 om forretningsorden for Valgnævnet. Valgnævnet mødes de dage, som Valgnævnet vedtager, og i øvrigt så ofte, som formanden finder det nødvendigt, jf. bekendtgørelsens § 5. Nævnet mødes i dag cirka seks gange årligt, dog oftere, hvis konkrete forhold tilsiger det. Hvis der er tale om uopsættelige sager, eller sager, hvis udfald ikke giver anledning til

tvivl, kan formanden træffe afgørelse på nævnets vegne, jf. bekendtgørelsens § 10.

Nævnets medlemmer er underlagt forvaltningslovens almindelige regler om inhabilitet, jf. bekendtgørelsens § 8. Generelt finder de almindelige forvaltningsretlige regler for afgørelser anvendelse for Valgnævnets arbejde, herunder regler om vejledning, aktindsigt, partshøring, begrundelse, tavshedspligt m.v.

Valgnævnet er et uafhængigt nævn, hvis medlemmer ikke er undergivet instruktion fra hverken regeringen eller Folketinget. Valgnævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. folketingsvalglovens § 17, stk. 5, men Valgnævnet er underlagt Folketingets Ombudsmands virksomhed, jf. folketingsvalglovens § 17, stk. 9. Valgnævnets afgørelser kan desuden indbringes for domstolene, jf. grundlovens § 63, stk. 1.

3.2.2. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

Det er Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at de samme hensyn gør sig gældende ved ændringen af navnet på et opstillingsberettiget parti som ved navngivningen af et nyt parti. Dette gælder bl.a. hensynet til at undgå forveksling med andre godkendte partinavne, at beskytte andres eneret og at beskytte respekten for demokratiet.

Desuden kan et nyt parti søge opstillingsberettigelse med et godkendt partinavn og så straks efter anmeldelsen til indenrigs- og boligministeren ændre sit partinavn, f.eks. til et navn, som Valgnævnet har givet partiet afslag på. Der er intet, der hindrer partiet i at skifte til et partinavn, som partiet ikke ville kunne få godkendt af Valgnævnet. Også partier, der længe har været opstillingsberettigede, kan uden godkendelse fra Valgnævnet ændre deres navn, herunder til et navn, som Valgnævnet ikke ville have godkendt.

Indenrigs- og Boligministeriet anser det for uhensigtsmæssigt, at partinavne for opstillingsberettigede partier kun begrænses af immaterielle rettigheder. Både fordi dette ikke tilstrækkeligt tilgodeser de relevante hensyn, og fordi det kan være uforholdsmæssigt ressource- og tidskrævende at få sådanne sager prøvet ved domstolene og dermed opnå sin ret.

Indenrigs- og Boligministeriet finder, at der skal gælde de samme begrænsninger for ændring af opstillingsberettigede partiers navne, som der gælder for godkendelse af nye partinavne, og at opstillingsberettigede partier på samme måde skal søge Valgnævnet om godkendelse af ændring af et partinavn.

Erfaringsmæssigt skifter meget få opstillingsberettigede partier navn. På den baggrund forventer Indenrigs- og Boligministeriet, at den foreslåede ændring alene vil få betydning for et fåtal af partier.

Det er Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at en ændring af et partinavn under et valg vil være uhensigtsmæs-

sigt af hensyn til valgets praktiske afholdelse og at sikre den størst mulige klarhed for vælgerne om alle forhold i forbindelse med folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg. Derfor skal det ikke være muligt at ændre navnet for et opstillingsberettiget parti umiddelbart før afholdelsen af et valg. På den måde mindskes risikoen for fejl, f.eks. i forbindelse med udarbejdelse af stemmesedler og ved bedømmelse af brevstemmer afgivet inden navneændringen.

Det må desuden anses for u hensigtsmæssigt, at der i dag ikke er noget til hinder for, at et parti kan få godkendt navnet for et andet parti, der aktuelt er underlagt en afgørelse fra Valgnævnet om udelukkelse fra at indsamle vælgererklæringer som følge af retsstridige forhold, ved at dette andet parti giver afkald på partinavnet. Dermed er der risiko for, at Valgnævnets afgørelser omgås.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at ændring af opstillingsberettigede partiers navne skal godkendes af Valgnævnet. Godkendelsen skal ske efter tilsvarende regler som dem, der gælder for godkendelsen af nye partinavne. Der henvises til afsnit 3.2.1.1 for en beskrivelse af disse regler og Valgnævnets praksis.

Det foreslås endvidere, at Valgnævnet ikke kan godkende et partinavn, der er identisk eller kan forveksles med navnet på et parti, over for hvilket Valgnævnet har truffet afgørelse om udelukkelse af partiet fra at indsamle vælgererklæringer og evt. annullation af partiets vælgererklæringer efter de gældende regler i folketingsvalglovens § 12 a og Europa-Parlamentsvalglovens § 11 a, så længe Valgnævnets afgørelse om udelukkelse gælder. Denne ændring vil gælde såvel for opstillingsberettigede partier som for nye partier.

For at sikre, at en ansøgning om navneændring for et opstillingsberettiget parti hidrører fra partiet, foreslås det, at ansøgningen skal underskrives af formanden for partiets landsorganisation. I en situation, hvor der er opstået splittelse i et opstillingsberettiget parti, vil det være af afgørende betydning for Valgnævnets afgørelse i en sag om ændring af partinavn, at det er formanden for partiets landsorganisation, som har underskrevet ansøgningen. Der foreslås ikke yderligere formelle krav til ansøgningen.

I det tilfælde, hvor det, efter at Valgnævnet har godkendt ændringen af navnet for et opstillingsberettiget parti, viser sig, at en anden havde eneretten til navnet, foreslås det, at Valgnævnet kan tilbagekalde godkendelsen, således at partiet fortsat er opstillingsberettiget under det tidligere partinavn. Det lægges i den forbindelse til grund, at det tidligere partinavn ikke kan være godkendt for et andet parti i mellemtiden, da det vil være reserveret i 5 henholdsvis 4 valgperioder, jf. folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 2 og 5. En problemstilling om eneret må formodes at blive opdaget, inden denne periode er udløbet.

Af hensyn til at sikre størst mulig klarhed om alle forhold i forbindelse med folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg skal det ikke være muligt for Valgnævnet at godkende eller

tilbagekalde en partinavnændring for et opstillingsberettiget parti fra udskrivelsen af et folketingsvalg samt 8 uger før dagen for Europa-Parlamentsvalg til og med valgdagen. Et folketingsvalg anses i denne sammenhæng for udskrevet, når statsministeren offentliggør, at der udskrives folketingsvalg. Dette gælder, uanset om valgudskrivelsen annonceres fra Folketingets talerstol, på et pressemøde eller andre steder. For så vidt angår partier, der er opstillingsberettiget til begge valg, skal denne 'fredning' gælde under begge valg. Ændring af navnet for sådanne partier kan således kun ske, hvis ændringen kan ske for begge valg. For partier, der kun er opstillingsberettiget til en af valgtyperne, skal det kun gælde for den valgttype, partiet er opstillingsberettiget til. Det betyder, at et parti, som kun er opstillingsberettiget til folketingsvalg, godt kan få godkendt eller tilbagekaldt en navneændring i perioden fra 8 uger før dagen for Europa-Parlamentsvalget til og med valgdagen, mens det ikke kan ske i perioden fra udskrivelsen af folketingsvalget til og med valgdagen. Det modsatte skal gælde for et parti, der er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentet, men ikke Folketinget. Alle partier skal kunne få godkendt eller tilbagekaldt en navneændring før udskrivelsen af folketingsvalg eller inden 8 uger før dagen for Europa-Parlamentsvalget.

Det foreslås desuden med lovforslaget, at et parti, som både er opstillingsberettiget til folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, kun skal kunne få godkendt en partinavnændring, som skal gælde ved opstilling til begge valg. Et parti kan således ikke stille op til folketingsvalg under ét partinavn og til Europa-Parlamentsvalg under et andet. Dette skal sikre størst mulig klarhed for vælgerne om, hvem de støtter med deres stemme. Ønsker et parti at adskille deres deltagelse i de forskellige valg, må det søge om godkendelse af et nyt partinavn til den ene valgttype og indsamle vælgererklæringer efter reglerne herom. Dette indebærer ingen ændring af gældende ret.

Ved Valgnævnets afgørelse om godkendelse af ændringer af navne for opstillingsberettigede partier skal der tages behørigt hensyn til, om partiet allerede er kendt i offentligheden under det ansøgte navn eller tidligere har benyttet navnet.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1 og 5-14, og § 2, nr. 1 og 5-7.

3.3. Bødestraf for juridiske personers systematiske kontrol med, at vælgere møder og afgiver stemmer eller brevstemmer

3.3.1. Gældende ret

Det følger af folketingsvalglovens § 51, stk. 2, at ingen uvedkommende må føre systematisk kontrol med, at vælgere møder og afgiver stemmer. Det følger af folketingsvalglovens § 62, stk. 2, at ingen uvedkommende må føre systematisk kontrol med, om vælgere afgiver brevstemme. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder § 51, stk. 2, eller § 62, stk. 2, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. folke-

tingsvalglovens § 106, stk. 1. Det samme gør sig gældende efter Europa-Parlamentsvalglovens §§ 25 og 26, jf. § 46, og den kommunale og regionale valglovs § 57, stk. 2, § 68, stk. 2, jf. § 108, stk. 1.

Der er ikke hjemmel i loven til at straffe juridiske personer. Dette betyder, at partiers og kandidatlisters samt andre juridiske personers overtrædelse af bestemmelserne er straf-fri. Medlemmer af partier, kandidatlisters m.v. og andre fysi-ske personer, som overtræder forbuddet, kan derimod straf-fes.

3.3.2. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

I forbindelse med indførelsen af strafansvar for juridiske personers overtrædelse af forbuddet mod betaling for væl-gererklæringer og stillerunderskrifter, som foreslås indført med dette lovforslag, er Indenrigs- og Boligministeriet ble-vet opmærksom på, at kun enkeltpersoner kan straffes for at føre systematisk kontrol med vælgeres afgivelse af stemmer og brevstemmer.

Baggrunden for strafansvar for juridiske personer er gene-relt, at ansvaret er egnet til at styrke den præventive virk-ning af særlovgivningens regler, at det kan medføre en hen-sigtsmæssig placering af ansvaret, og at det giver mulighed for en bødeudmåling, der står i passende forhold til den juridiske persons størrelse og økonomi og til den eventuelt indvundne eller tilsigtede fortjeneste, jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, s. 5036 (L 171).

Disse hensyn kan tale for også på dette område at indføre strafansvar for juridiske personer. Der kan tænkes konkrete situationer, hvor det vil virke uhensigtsmæssigt at straffe den fysiske person, mens f.eks. partiorganisationen holdes straffri.

Den almindelige ordning i lovgivningen er, at et strafansvar for juridiske personer gælder ved siden af det individuelle strafansvar for enkeltpersoner.

Dette indebærer ikke, at både den juridiske person og den eller de eventuelt ansvarlige enkeltpersoner i alle tilfælde tiltales og dømmes for lovovertrædelserne.

I *Rigsadvokatens meddelelse nr. 5/1999* af 6. oktober 1999, senest revideret den 17. april 2015, er der fastsat nærmere retningslinjer til anklagemyndigheden om valg af ansvars-subjekt i tilfælde, hvor anklagemyndigheden finder at kunne gennemføre en straffesag mod en juridisk person og en eller flere enkeltpersoner i anledning af samme forhold.

I overensstemmelse med forarbejderne til straffelovens be-stemmelser om strafansvar for juridiske personer er det fast-sat i meddelelsen, at der som udgangspunkt rejses tiltale mod den juridiske person som sådan. Har *ledelsen eller en overordnet ansat*, herunder en direktør, handlet forsætligt el-ler udvist grov uagtsomhed, rejses tiltalen foruden mod den juridiske person også mod den eller de personligt ansvarli-ge. Der rejses i almindelighed ikke tiltale mod *underordne-*

de ansatte, medmindre der foreligger særlige omstændighe-der. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om en grov overtrædelse, som den underordnede ansatte har begået forsætligt og eventuelt også på eget initiativ. Der rejses i denne situation også tiltale mod den juridiske person.

Indenrigs- og Boligministeriet har også overvejet, om der er behov for at hjemle straf af juridiske personer for så vidt angår andre straffebestemmelser i valglovgivningen end de her nævnte.

§ 51, stk. 1, i folketingsvalgloven fastslår, at de personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, ikke under afstemningen må give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på. De personer, der forestår afstemningen, må ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger har været til stede for at afgive stemme eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

Der er tale om et personligt ansvar, som personen, der yder personlig bistand til stemmeafgivningen samt forestår stem-meafgivningen, påtager sig og skal stå til ansvar for. Det anses derfor ikke for relevant at kunne straffe juridiske per-soner for overtrædelse af bestemmelsen.

§ 59, stk. 2, i folketingsvalgloven fastslår, at så snart skibs-føreren på et dansk skib i udenrigsfart bliver bekendt med, at der er udskrevet valg til Folketinget henholdsvis Europa-Parlamentet, skal skibsføreren sørge for, at der straks foreta-ges brevstemmeafgivning ombord. Gennemførelse af brev-stemmeafgivning kan dog undlades, hvis brevstemmerne selv ved anvendelse af hurtigste forsendelsesmåde ikke kan påregnes at komme frem inden afstemningens begyndelse på valgdagen, eller hvis tvingende og uopsættelige skibsfor-retninger er til hinder herfor. Tilsvarende regler gælder for danske havanlæg.

Der er tale om et personligt ansvar, som påhviler skibsfø-reren. Det anses derfor ikke for relevant at kunne straffe partier for overtrædelse af bestemmelsen.

§ 62, stk. 1, i folketingsvalgloven fastslår, at stemmemod-tagere og personer, der yder personlig bistand til brevstem-meafgivningen, ikke i forbindelse med brevstemmeafgivnin-gen må give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på. Stemmemodtagere må ikke over for uvedkommende op-lyse, om en vælger har afgivet brevstemme eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

Der er tale om et personligt ansvar, som stemmemodtagere og personer, der yder personlig bistand til brevstemmeafgiv-ningen, påtager sig og skal stå til ansvar for. Det anses der-fer ikke for relevant at kunne straffe partier for overtrædelse af bestemmelsen.

Ovenstående bestemmelser gælder tilsvarende ved Euro-pa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, og § 26, stk. 1. Tilsvarende bestemmelser gælder ved

kommunale og regionale valg samt bindende kommunale folkeafstemninger og følger af den kommunale og regionale valglovs § 57, stk. 1, § 65, stk. 2, § 68, stk. 1, 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 1, 2. pkt., § 105 g, stk. 7, § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 1, 2. pkt., og § 105 h, stk. 10.

Det er ministeriets vurdering, at de beskrevne hensyn ikke gør det relevant at indføre strafansvar for juridiske personer for de øvrige strafbelagte bestemmelser i valglovgivningen.

Det foreslås således, at der alene indføres strafansvar for juridiske personer for så vidt angår deres overtrædelse af forbuddet mod systematisk kontrol med vælgeres afgivelse af stemmer og brevstemmer ved valg til Folketinget, folkeafstemninger, valg til Europa-Parlamentet, kommunale og regionale valg samt kommunale bindende folkeafstemninger, jf. folketingsvalglovens § 51, stk. 2, og § 62, stk. 2, § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 2 og § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, folketingsvalglovens § 51, stk. 2, og § 62, stk. 2, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, og § 26, stk. 1, samt den kommunale og regionale valglovs § 57, stk. 2, § 68, stk. 2, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 2, og § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 16, § 2, nr. 9, og § 3, nr. 3.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Der foreslås som § 106, stk. 2, i folketingsvalgloven, § 46, stk. 2, i Europa-Parlamentsvalgloven og § 108, stk. 2, i den kommunale og regionale valglov indsat en bestemmelse, der giver mulighed for at pålægge strafansvar for juridiske personer for overtrædelse af folketingsvalglovens § 51, stk. 2, og § 62, stk. 2, § 99, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, og § 100, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, og § 26, stk. 1, jf. folketingsvalglovens § 51, stk. 2, og § 62, stk. 2, samt den kommunale og regionale valglovs § 57, stk. 2, § 68, stk. 2, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 2, og § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 2, om systematisk kontrol med vælgeres afgivelse af stemmer og brevstemmer ved valg til Folketinget, folkeafstemninger, valg til Europa-Parlamentet, kommunale og regionale valg samt bindende kommunale folkeafstemninger.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 16 og 17, § 2, nr. 8-10, og § 3, nr. 2 og 3.

4. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

Lovforslaget vurderes at kunne bidrage til opfyldelsen af delmål nr. 16.3 om at nedbringe korrupsion og bestikkelse betydeligt, da det vil kunne bidrage til tilliden til demokratiet og politiske partier, at det ikke er tilladt at købe sig til en opstillingsberettigelse til Folketinget, Europa-Parlamentet, kommunalbestyrelsen eller regionsrådet.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at ville medføre implementeringsmæssige konsekvenser, da forslaget alene vil medføre, at Valgnævnet skal træffe afgørelse i ganske få yderligere sager. Indenrigs- og Boligministeriet er kun bekendt med enkelte tilfælde, hvor fysiske eller juridiske personer har handlet på en måde, som ville medføre bøde eller fængselsstraf efter de foreslåede ændringer. Der forventes at komme et bagatelagtigt antal straffesager – hvis nogen – på baggrund af lovforslaget. Indenrigs- og Boligministeriet er bekendt med enkelte tilfælde, hvor partier, der søgte opstillingsberettigelse, har handlet på en måde, som kan medføre afgørelse om at udelukke partiet fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer. Sådanne sager afgøres af Valgnævnet og forventes at være ganske få.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med princippet om enkle og klare regler, da forslaget anvender det eksisterende administrative sanktionssystem for partier, der indsamler vælgererklæringer i strid med lovgivningen, og anvender de eksisterende regler for godkendelse af partinavne. Endvidere anvender lovforslaget den allerede gældende straffebestemmelse i valglovgivningen. Der udfærdiges således færrest mulige nye regler. Forslaget vurderes også at være i overensstemmelse med princippet om digital kommunikation, da forslaget ikke ændrer på processerne herfor. De øvrige principper for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke at være relevante for forslaget.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for vælgerne.

Lovforslaget medfører administrative konsekvenser for opstillingsberettigede partier, som efter lovforslaget skal ansøge om godkendelse af eventuelle navneændringer. Den byrde, der er forbundet hermed, vurderes at være bagatelagtig, da der stilles begrænsede krav til ansøgningen.

Lovforslaget medfører ikke i sig selv nogen administrative konsekvenser for nye partier, kandidatlistor eller kandidater udenfor partierne, der indsamler vælgererklæringer eller stillerunderskrifter, eller opstillingsberettigede partier, for så vidt angår det foreslåede forbud mod betaling for vælgererklæringer. Partierne, kandidatlistor og kandidaterne udenfor partierne skal dog tilrettelægge deres aktiviteter sådan, at de ikke betaler for vælgererklæringer eller stillerunderskrifter.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Valg af medlemmer til Europa-Parlamentet er reguleret af artikel 22, stk. 1, og artikel 223, stk. 1, i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (EUF-Traktaten). EUF-Traktatens artikel 22, stk. 1, er udmøntet ved Rådets direktiv nr. 93/109/EF af 6. december 1993 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, og Rådets direktiv nr. 2013/1/EU af 20. december 2012 om ændring af direktiv 93/109/EF for så vidt angår de nærmere regler for valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere. EUF-Traktatens artikel 223, stk. 1, er udmøntet ved akten om almindelige direkte valg af repræsentanterne i Europa-Parlamentet knyttet til Rådets afgørelse (76/787/EKSF, EØF, Euratom) af 20. september 1976, som ændret ved Rådets afgørelse af 1. februar 1993.

Ingen af de nævnte retsfor skrifter regulerer adgangen til at stifte og deltage som parti i valg af medlemmer til Eu-

ropa-Parlamentet. Retsfor skrifterne regulerer heller ikke adgangen til at ændre partinavne. Adgangen hertil er dermed undergivet hver medlemsstats nationale for skrifter, dog med respekt for EU-retten, herunder det grundlæggende princip om forbud mod forskelsbehandling på baggrund af nationalitet (EUF-Traktatens artikel 18) og bestemmelsen om unionsborgernes udøvelse af valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet (EUF-Traktatens artikel 22, stk. 1).

Adgangen for herboende unionsborgere til at afgive en vælgererklæring til støtte for et parti, der ønsker at stille op til Europa-Parlamentsvalg, eller stillerunderskrift til en kandidatliste, der ønsker at stille op til kommunal eller regionalvalg, hvilket som anført er undergivet national lovgivning, berøres ikke af lovforslaget.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 9. februar 2021. til den 10. marts 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Regioner, Datatilsynet, Digitaliseringsstyrelsen, DIT – Dansk IT, Institut for Menneskerettigheder, IT-politisk forening, ITU/Demtech, KL, Københavns Universitet (Institut for Statskundskab), PROSA, Rådet for Digital Sikkerhed, Teknologirådet, Valgnævnet og Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab).

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, angiv »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, angiv »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 12, stk. 2, i folketingsvalgloven, at nye partier skal have godkendt deres partinavn af Valgnævnet, inden de kan igangsætte den indsamling af vælgererklæringer, som er krævet for at kunne blive opstillingsberettiget til folketingsvalg. Partier, som allerede er opstillingsberettiget, skal derimod ikke have Valgnævnets godkendelse til at ændre partinavn.

Med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse som § 11 a i folketingsvalgloven, der pålægger opstillingsberettigede partier at ansøge Valgnævnet om godkendelse ved ændring af partinavn.

Det følger af det foreslåede § 11 a, stk. 1, 1. pkt., i folketingsvalgloven, at en ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. § 11, alene kan ske efter forudgående godkendelse af Valgnævnet, jf. § 17.

Dette skal forstås således, at ethvert parti, som er opstillingsberettiget til Folketinget efter reglerne i folketingsvalglovens § 11, efter bestemmelsen kun kan ændre partinavn efter Valgnævnets forudgående godkendelse. Dette gælder såvel partier, som allerede er repræsenteret i Folketinget, jf. folketingsvalglovens § 11, stk. 1, som nye partier, der er anmeldt for indenrigs- og boligministeren efter reglerne i folketingsvalglovens §§ 12-12 b, jf. folketingsvalglovens § 11, stk. 2.

Bestemmelsen i § 11 a, stk. 1, 1. pkt., i folketingsvalgloven skal forstås således, at et parti ikke kan anføres på stemmesedler eller i anden officiel, valg-mæssig kontekst under et nyt partinavn, før Valgnævnet har godkendt det nye partinavn. Det har ikke betydning for denne vurdering, at partiet selv er begyndt at kalde sig selv noget andet eller endda har skiftet navn i henhold til partiets vedtægter, eller at det ændrede partinavn f.eks. alene indebærer en ændret stavemåde af det tidligere partinavn. I enhver officiel, valg-mæssig sammenhæng gælder det nye partinavn først, når Valgnævnet har truffet afgørelse om godkendelse.

Efter det foreslåede § 11 a, stk. 1, 2. pkt., i folketingsvalgloven skal ansøgning herom underskrives af formanden for partiets landsorganisation og indsendes til Valgnævnet.

Kravet om underskrift fra formanden svarer til det krav, som gælder i forbindelse med ansøgning om udbetaling af partistøtte fra staten i partistøttelovens § 5, stk. 2, 2. pkt. Bestemmelsen indebærer, at en ansøgning ikke anses for indgivet, hvis den ikke er forsynet med den i bestemmelsen krævede underskrift. Kravet om underskrift er opfyldt, hvis ansøgningen er underskrevet i hånden eller digitalt ved hjælp af digital signatur. Bestemmelsen skal sikre, at ansøgningen om ændring af partinavn hidrører fra partiet. Hvis formandskabet varetages af flere personer i henhold til partiets vedtægter, er det hele formandskabet, der skal underskrive ansøgningen.

Det vil efter folketingsvalglovens § 11 a, stk. 1, 2. pkt., være et krav, at ansøgningen om ændring af partinavn indsendes til Valgnævnet. Der stilles ikke krav til nogen bestemt indsendelsesmåde. Ansøgningen kan afleveres fysisk, indsendes pr. brev eller indgives pr. e-mail eller digitalt, hvis dette er muligt. Der stilles ingen øvrige krav til ansøgningen, og der stilles ingen krav om benyttelse af en bestemt formular.

Efter det foreslåede § 11 a, stk. 1, 3. pkt., i folketingsvalgloven kan Valgnævnet ikke træffe afgørelse efter 1. pkt. i perioden fra udskrivelsen af et folketingsvalg til og med valgdagen.

Folketingsvalg anses i denne sammenhæng for udskrevet, når statsministeren offentliggør, at der udskrives folketingsvalg. Dette gælder, uanset om valgudskrivelsen annonceres fra Folketingets talerstol, på et pressemøde eller andre steder.

Ansøgninger om ændring af navn på et parti, som er opstillingsberettiget til Folketinget, der er indsendt, men ikke afgjort af Valgnævnet før udskrivelsen af valget, samt ansøgninger, der bliver indsendt, efter valget er udskrevet, men før valgdagen, kan ikke behandles i denne periode. Ansøgningerne kan først behandles eller færdigbehandles efter valgdagen. Hensynet bag denne regel er at sikre størst mulig klarhed om alle forhold i forbindelse med afholdelsen af valget. Denne fredningsregel gælder derfor kun partier, der er opstillingsberettiget til Folketinget. Partier, som udelukkende er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentet, behandles efter reglerne herom. Der henvises til bemærkningerne til § 2, nr. 1.

Efter det foreslåede § 11 a, stk. 1, 4. pkt., i folketingsvalgloven gælder Valgnævnets godkendelse efter 1. pkt., så længe partiet er opstillingsberettiget.

Mister et parti sin opstillingsberettigelse, kan partiet herefter søge opstilling som et nyt parti og skal i så fald først have godkendt sit partinavn af Valgnævnet efter folketingsvalglovens § 12, stk. 2. Dette er en kodificering af det, som allerede gælder for partier, der mister deres opstillingsberettigelse. Bestemmelsen ændrer således ikke på dette punkt gældende ret, men fastsættes som en tidsmæssig afgrænsning af Valgnævnets afgørelse efter det foreslåede § 11 a, stk. 1, 1. pkt.

Der skal gælde de samme regler for godkendelse og tilbagekaldelse af en partinavnændring for et opstillingsberettiget parti, som der i dag gælder for et nyt partinavn. Der henvises herom til lovforslagets § 1, nr. 5, 9, 10 og 11.

Det følger af den foreslåede § 11 a, stk. 2, i folketingsvalgloven, at ved ændring af navnet på et parti, der er opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, gælder ændringen af navnet for begge valg. Ændring af navnet kan kun ske, hvis ændringen kan ske for begge valg.

Den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 2, vil medføre, at et parti, som er opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, ikke kan vælge at søge om at ændre navn for kun et af valgene.

1. *pkt.* betyder, at Valgnævnets afgørelse om godkendelse af navneændring for et parti gælder for partiets opstilling ved begge valg.

2. *pkt.* betyder, at Valgnævnet skal give afslag på en ansøgning om kun at ændre partinavn ved opstilling til en type valg. Formålet med dette er at sikre størst mulig klarhed for vælgerne om alle forhold forbundet med folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, herunder at sikre, at vælgerne ved, hvilke partier der stiller op. Såfremt et parti ønsker at stille op til en type valg under et andet navn end til den anden type valg, må partiet søge opstillingsberettigelse som et nyt parti til en af valgtypene efter reglerne herom, jf. folketingsvalglovens §§ 12-12 b og Europa-Parlamentsvalglovens §§ 11-11 b.

2. *pkt.* betyder endvidere, at såfremt et parti indgiver ansøgning om at ændre partinavnet ved opstilling til begge typer valg, men betingelserne kun er opfyldt for, at ændringen kan ske for ét af valgene, skal Valgnævnet give afslag på ansøgningen for begge valg.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

I § 12 a, stk. 1, 1. *pkt.*, foreslås en henvisning til § 12 c indsat, således at det følger af punktummet, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren i tilfælde af overtrædelse af § 12 c eller andre grove eller gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer kan træffe afgørelse om at udelukke partiet fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer til brug for indgivelse af anmeldelse som opstillingsberettiget parti til valg til Folketinget og Europa-Parlamentet.

Bestemmelsen vedrører, hvilke retsbrud der kan medføre, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren træffer afgørelse om at udelukke et parti, som søger opstillingsberettigelse, fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer til brug for indgivelse af anmeldelse som opstillingsberettiget parti til valg til Folketinget og valg til Europa-Parlamentet.

Med tilføjelsen af en henvisning til § 12 c i bestemmelsen gøres det klart, at enhver overtrædelse af det foreslåede forbud mod betaling for vælgererklæringer udgør et retsbrud, som kan medføre, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren træffer afgørelse om at udelukke et parti, som søger opstillingsberettigelse, fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer til brug for indgivelse af anmeldelse som opstillingsberettiget parti til valg til Folketinget og valg til Europa-Parlamentet (såkaldt rødt kort).

Hvis et parti, som søger opstillingsberettigelse, overtræder forbuddet mod betaling for vælgererklæringer, skal der således ikke foretages en vurdering af, om der er tale om et groft eller gentaget retsbrud, idet enhver overtrædelse af

forbuddet vil kunne føre til en afgørelse om et såkaldt rødt kort.

Bestemmelsen omfatter alene handlinger, som kan henføres til partiet. Som handlinger, der kan henføres til partiet, regnes handlinger, der foretages efter aftale eller fælles forståelse med partiet. Dette svarer til det, som allerede gælder efter sanktionssystemet i folketingsvalglovens § 12 a. En handling kan f.eks. henføres til partiet, hvis den er foretaget af den person, der er registreret som partinavnindehaver eller repræsentant for partiet, formanden for partiets landsorganisation, medarbejdere hos partiet, medlemmer af partiets ledende organer eller andre personer, der har påtaget sig opgaver for partiet, men ikke f.eks. til andre, der uberettiget har tilegnet sig adgang til partiets aktiviteter i forbindelse med indsamling af vælgererklæringer eller øvrige aktiviteter.

Handlinger udført af en vælger eller tredjeperson, som ikke i øvrigt har en tilknytning til eller repræsenterer partiet, kan ikke henføres til partiet. Det vil bero på en konkret vurdering, om personen har en sådan tilknytning til partiet, at dennes handlinger kan henføres til partiet.

Et partis offentlige billigelse af en vælgers eller anden tredjemands tilbud om betaling for en vælgererklæring kan efter en konkret vurdering have en sådan karakter, at handlingen kan henføres til partiet selv. Hvis f.eks. partiet videreformidler information om en vælger eller anden tredjemand, som yder, lover eller tilbyder betaling for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer, kan dette efter en konkret vurdering tilskrives partiet, uanset at formuefordelen ikke hidrører fra partiet selv. Partiets billigelse eller videreformidling af et sådant tilbud kan efter omstændighederne sidestilles med, at partiet selv lover betaling eller anden formuefordel for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer. Hvis eksempelvis et parti deler et opslag på deres sociale medier fra en vælger eller tredjeperson, som udlover betaling for en vælgererklæring, kan dette efter en konkret vurdering sidestilles med, at partiet selv lover betaling for afgivelse af vælgererklæring.

Indenrigs- og boligministerens beslutning om at indgive anmodning til Valgnævnet om at træffe afgørelse vil være undergivet de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, lighed og proportionalitet. Ligeledes er Valgnævnets afgørelse underlagt de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, lighed og proportionalitet, jf. Folketingstidende 2018-19 (2. samling), A, L 1 som fremsat, side 12.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.1 og 3.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

I § 12 a, stk. 2, 1. *pkt.*, foreslås en henvisning til § 12 c indsat, således at det følger af punktummet, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren i tilfælde af en begrundet mistanke om overtrædelse af § 12 c eller andre grove eller gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer kan træffe afgørelse om at udelukke partiet midlertidigt fra fortsat at indsamle vælgererklæringer med henblik på Valgnævnets undersøgelse

se af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter stk. 1, 1. pkt.

Bestemmelsen vedrører, hvilke retsbrud der ved begrundet mistanke kan medføre, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren træffer afgørelse om at udelukke et parti, som søger opstillingsberettigelse, midlertidigt fra fortsat at indsamle vælgererklæringer med henblik på Valgnævnets undersøgelse af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter § 12 a, stk. 1, 1. pkt.

Med tilføjelsen af en henvisning til § 12 c i bestemmelsen gøres det klart, at enhver begrundet mistanke om overtrædelse af det foreslåede forbud mod betaling for vælgererklæringer kan medføre, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren træffer afgørelse om at udelukke et parti, som søger opstillingsberettigelse, midlertidigt fra fortsat at indsamle vælgererklæringer med henblik på Valgnævnets undersøgelse af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter § 12 a, stk. 1, 1. pkt. (såkaldt gult kort).

Såfremt der er begrundet mistanke om, at et parti, som søger opstillingsberettigelse, overtræder forbuddet mod betaling for vælgererklæringer, skal der således ikke foretages en vurdering af, om der er tale om et groft eller gentagende retsbrud, idet enhver begrundet mistanke om overtrædelse af forbuddet vil kunne føre til en afgørelse om et såkaldt gult kort.

Bestemmelsen omfatter alene handlinger, som kan henføres til partiet. Som handlinger, der kan henføres til partiet, regnes handlinger, der foretages efter aftale eller fælles forståelse med partiet. Dette svarer til det, som allerede gælder efter sanktionssystemet i folketingsvalglovens § 12 a. En handling kan f.eks. henføres til partiet, hvis den er foretaget af den person, der er registreret som partinavnindehaver eller repræsentant for partiet, formanden for partiets landsorganisation, medarbejdere hos partiet, medlemmer af partiets ledende organer eller andre personer, der har påtaget sig opgaver for partiet, men ikke f.eks. til andre, der uberettiget har tilegnet sig adgang til partiets aktiviteter i forbindelse med indsamling af vælgererklæringer eller øvrige aktiviteter.

Handlinger udført af en vælger eller tredjeperson, som ikke i øvrigt har en tilknytning til eller repræsenterer partiet, kan ikke henføres til partiet. Det vil bero på en konkret vurdering, om personen har en sådan tilknytning til partiet, at dennes handlinger kan henføres til partiet.

Et partis offentlige billigelse af en vælgers eller anden tredjemands tilbud om betaling for en vælgererklæring kan efter en konkret vurdering have en sådan karakter, at handlingen kan henføres til partiet selv. Hvis f.eks. partiet videreformidler information om en vælger eller anden tredjemand, som yder, lover eller tilbyder betaling for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer, kan dette efter en konkret vurdering tilskrives partiet, uanset at formuefordelen ikke hidrører fra partiet selv. Partiets billigelse eller videreformidling af et sådant tilbud kan efter omstændighederne sidestilles med, at partiet selv lover betaling eller anden formuefordel for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer. Hvis eksempelvis

et parti deler et opslag på deres sociale medier fra en vælger eller tredjeperson, som lover betaling for en vælgererklæring, kan dette efter en konkret vurdering sidestilles med, at partiet selv lover betaling for afgivelse af vælgererklæring.

Indenrigs- og boligministerens beslutning om at indgive anmodning til Valgnævnet om at træffe afgørelse vil være undergivet de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, lighed og proportionalitet. Ligeledes er Valgnævnets afgørelse underlagt de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, lighed og proportionalitet, jf. Folketingstidende 2018-19 (2. samling), tillæg A, L 1 som fremsat, side 12.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.1 og 3.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter de gældende bestemmelser i folketingsvalgloven er der ikke hjemmel til at sanktionere fysiske eller juridiske personer, som yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer eller støttetilkendegivelser.

Efter de gældende regler skal en vælger først afgive en støttetilkendegivelse til det parti, vælgeren ønsker at støtte. Herefter skal der forløbe en eftertænkelsesperiode på 7 dage, hvorefter vælgeren kan afgive en vælgererklæring til det parti, vælgeren afgav sin støttetilkendegivelse til. Dette følger af reglerne i folketingsvalglovens § 12.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 3.1.1, for en nærmere gennemgang af gældende ret på området.

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse som § 12 c i folketingsvalgloven, som skal forbyde betaling for vælgererklæringer.

Efter den foreslåede § 12 c, stk. 1, i folketingsvalgloven må ingen yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til nogle af de i nr. 1-4 nævnte handlinger og undladelser.

Forbuddet gælder enhver, jf. udtrykket ingen. Bestemmelsen omfatter både juridiske og fysiske personer. Den forventes særligt at være relevant for partier, som indsamler vælgererklæringer til folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg, men forbuddet gælder også fysiske personer samt andre juridiske personer, herunder partier, der er opstillingsberettigede til folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg.

Med udtrykket yde menes, at selve ydelsen af en formuefordel for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer er retsstridig. Dette betyder, at selve overførslen af en formuefordel er retsstridig efter bestemmelsen. Der kræves således ikke, at der inden handlingen i forbindelse med afgivelsen af en vælgererklæring er indgået en aftale om betaling for vælgererklæringen.

Med udtrykket love menes, at alene det at love formuefordel er retsstridigt. Det er i den henseende ikke afgørende, om den fysiske eller juridiske person nogensinde havde i sinde eller forventede at give formuefordelen. Hertil regnes,

at vedkommende giver et generelt løfte, uden at der afventes vælgerens accept.

Med udtrykket tilbyde menes, at alene tilbuddet om formuefordel er retsstridigt. Dette omfatter således den situation, hvor den fysiske eller juridiske person tilbyder betaling for en vælgererklæring, men ikke er bundet af dette tilbud, før en vælger har accepteret tilbuddet. Tilbuddet er retsstridigt, uanset om vælgeren afviser tilbuddet.

Med udtrykket formuefordel menes, at der skal være tale om en ydelse, som har en værdi. For så vidt angår kontante beløb gælder der ikke nogen bagatelgrænse. Ethvert kontant beløb regnes således som retsstridigt.

For andre formuefordele end kontante beløb skal der være tale om en værdi, som overstiger det helt bagatelagte. Herunder vil tilbud om at blive tilmeldt en mailliste eller et nyhedsbrev, som ikke i øvrigt har et indhold af økonomisk værdi, som udgangspunkt ikke udgøre en formuefordel i strid med forbuddet. Efter en konkret vurdering kan et nyhedsbrev dog have en sådan værdi, at det udgør en formuefordel i strid med forbuddet, f.eks. hvis det giver adgang til at deltage i lodtrækning om præmier eller lignende. Er der tale om et nyhedsbrev, som man også har adgang til uden afgivelse af vælgererklæring, vil det ikke stride mod forbuddet. Tilbud om rabatter eller kuponer, som ikke er tilgængelige for den øvrige offentlighed, vil udgøre en formuefordel i strid med forbuddet. Tilbud om at lade vælgere møde repræsentanter for partiet eller invitation til vælgermøder har ikke karakter af en formuefordel og vil derfor ikke stride mod forbuddet. Er mødet med repræsentanten forbundet med en betalt middag, betalte rejser eller andet af værdi, vil dette dog indebære en formuefordel i strid med forbuddet.

Vælgerens subjektive forhold har ikke betydning for vurderingen af, om der foreligger en formuefordel i strid med forbuddet. Herunder skal vælgerens økonomiske forhold eller særlige personlige interesser ikke inddrages i vurderingen. At en ydelse ikke har en selvstændig økonomisk værdi for den konkrete vælger, fordi vælgeren f.eks. er velhavende, er således uden betydning, hvis ydelsen ud fra en objektiv betragtning har en ikke bagatelagtig økonomisk værdi.

Om der er tale om en formuefordel, vil i sidste ende bero på en konkret vurdering, som foretages af Valgnævnet eller domstolene.

Forbuddet efter den foreslåede § 12 c, stk. 1, i folketingsvalgloven gælder enhver ydelse af og ethvert løfte eller tilbud om en formuefordel, der foretages for at påvirke nogen til en af de i bestemmelsens nr. 1-4 beskrevne handlinger eller undladelser. I udtrykket for at påvirke nogen ligger alene, at ydelsen, løftet eller tilbuddet foretages med den hensigt at påvirke vælgeren. Det har ingen betydning, om en vælger faktisk er eller formodes at kunne være blevet påvirket af den formuefordel, som partiet udlovede.

Efter *stk. 1, nr. 1*, i den foreslåede bestemmelse gælder forbuddet for påvirkning til at afgive en støttetilkendegivelse eller afgive en vælgererklæring.

Efter *stk. 1, nr. 2*, gælder forbuddet også påvirkning til at

undlade at afgive en støttetilkendegivelse eller undlade at afgive en vælgererklæring.

Efter *stk. 1, nr. 3*, omfatter forbuddet endvidere påvirkning til at tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller tilbagetrække en vælgererklæring.

Efter *stk. 1, nr. 4*, omfatter forbuddet endelig påvirkning til at undlade at tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller undlade at tilbagetrække en vælgererklæring.

Det er formålet med nr. 1-4 at sikre mod forsøg på omgåelse af forbuddet, ved at forbuddet omfatter alle handlinger forbundet med afgivelsen af en vælgererklæring. Det er herefter ikke tilladt at yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til at afgive, tilbagetrække, undlade at afgive eller undlade at tilbagetrække en støttetilkendegivelse, uanset at en støttetilkendegivelse ikke i sig selv udgør en vælgererklæring. Dette skyldes, at støttetilkendegivelsen er et nødvendigt første skridt i afgivelsen af vælgererklæringen.

Udtrykkene støttetilkendegivelse og vælgererklæring skal forstås på samme måde som efter folketingsvalglovens § 12. Herved forstås alene den støttetilkendegivelse eller den vælgererklæring, som en vælger kan afgive gennem Indenrigs- og Boligministeriets vælgererklæringsportal. En påvirkning af en vælger til at afgive en anden form for støtte til et parti end ved at afgive en støttetilkendegivelse eller en vælgererklæring gennem vælgererklæringsportalen vil ikke være omfattet af bestemmelsen. En påvirkning af en person, der ikke er vælger, til at tilkendegive sin støtte til et parti vil heller ikke være omfattet.

Et parti skal være registreret i vælgererklæringsportalen, for at vælgere kan afgive støttetilkendegivelser og vælgererklæringer til partiet.

Nr. 1 og 4 omfatter eksempelvis situationer, hvor et parti eller en person ønsker at fremme sin egen indsamling af vælgererklæringer eller en indsamling foretaget af et parti, som personen støtter, ved at få flere til at afgive vælgererklæring eller afholde vælgere fra at tilbagetrække deres allerede afgivne vælgererklæring. Nr. 2 og 3 omfatter eksempelvis situationer, hvor et parti eller en person søger at sabotere indsamling af vælgererklæringer for et konkurrerende parti henholdsvis et parti, personen ikke støtter, ved at påvirke vælgere til ikke at afgive en vælgererklæring til et bestemt parti eller til at tilbagetrække en allerede afgivet vælgererklæring. Enhver kombination af disse forhold er ligeledes omfattet af forbuddet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter den gældende bestemmelse i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, kan et nyt parti ikke få godkendt et navn under de betingelser, der følger af nr. 1-7. De nævnte bestemmelser regulerer situationer, hvor det ansøgte partinavn er identisk eller kan forveksles med navnet på et andet parti.

Med den foreslåede ændring af folketingsvalglovens § 13, *stk. 1*, indføres der en henvisning til §§ 11 a og 12 i bestemmelsens indledning.

Ændringen af bestemmelsens ordlyd betyder, at et parti efter §§ 11 a og 12 ikke kan få godkendt et navn under de betingelser, der følger af nr. 1-7. Ved at ændre udtrykket et nyt parti til udtrykket et parti og ved at tilføje en henvisning til de typer af partinavnegodkendelser efter folketingsvalglovens §§ 11 a og 12, som bestemmelsen fremover skal gælde for, sikres, at bestemmelsen gælder for nye partier såvel som for opstillingsberettigede partier. Ændringen skal ses i lyset af lovforslagets § 1, nr. 1, og § 2, nr. 1, hvormed der indføres krav om godkendelse af ændring af partinavn for opstillingsberettigede partier.

Formålet med ændringen er at sikre, at der gælder de samme regler for opstillingsberettigede partier som for nye partier. Det betyder også, at den samme praksis, som Valgnævnet har fulgt ved afgørelser om partinavne over for nye partier, skal gælde ved afgørelser om ændring af partinavne over for opstillingsberettigede partier. Denne praksis omfatter såvel afgørelser begrundet i bestemmelserne i folketingsvalglovens § 13 om forvekslingsrisiko som afgørelser, der begrundes i andre valgfaglige og demokratiske hensyn. Dette skyldes, at bestemmelserne i § 13 efter Valgnævnets praksis ikke udgør en udtømmende opregning af, i hvilke situationer et partis navn ikke kan godkendes.

Folketingsvalglovens § 13 finder tilsvarende anvendelse ved Valgnævnets afgørelser om ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti efter stk. 1. Der foretages ikke nogen materiel ændring i, hvilke navne Valgnævnet kan godkende efter § 13. Den praksis, som Valgnævnet hidtil har udviklet for godkendelse af nye partinavne, skal finde tilsvarende anvendelse for ændring af partinavne for opstillingsberettigede partier. For en nærmere gennemgang af denne praksis henvises til afsnit 3.2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Den praksis, Valgnævnet har udviklet, hvorefter nævnet bl.a. giver afslag på godkendelse af partinavne på baggrund af folketingsvalglovens § 14, hensynet til respekt for demokratiet og Folketinget, eller fordi navnet er skrevet på en måde, så det bliver særligt fremhævet i forhold til andre partinavne, vil efter den nye bestemmelse gælde for såvel opstillingsberettigede partier som nye partier.

Reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 2 og 3, skal ligeledes gælde for opstillingsberettigede partiers navneændringer, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 og 10. Efter stk. 2 kan Valgnævnet ikke godkende et partinavn, såfremt det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, har eneret til navnet.

Valgnævnet kan efter folketingsvalglovens § 13, stk. 3, tilbagekalde en godkendelse, hvis det viser sig, at det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, har eneret til et navn, som Valgnævnet har godkendt som navn for et parti, og indehaveren af eneretten ikke samtykker i partiets brug af navnet.

Ændringen får også virkning for partier, der er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 og 11. Det følger af, at et parti efter Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 1. pkt., som foreslås ændret

ved lovforslagets § 2, nr. 5, ikke kan få godkendt et navn, som partiet ikke kan få godkendt efter reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1 og 2.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 3.2.1.1, for en gennemgang af Valgnævnets administrative praksis vedrørende partinavnbesager.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6 og 7

I den gældende folketingsvalglovs § 13, stk. 1, opremses, under hvilke omstændigheder Valgnævnet ikke kan godkende et partinavn. Efter folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 3 og 6, kan Valgnævnet ikke godkende et navn, som er godkendt af Valgnævnet for et (andet) nyt parti, der ønsker at deltage i folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg. Denne beskyttelse gælder, så længe godkendelsen af det andet partis navn gælder. En godkendelse gælder i 3 år, jf. folketingsvalglovens § 12, stk. 2, 2. pkt., og Europa-Parlamentsvalglovens § 11, stk. 2, 2. pkt. Godkendelsen kan forlænges med et år, hvis der er grund til at antage, at der inden for denne periode vil blive foretaget partianmeldelse, jf. folketingsvalglovens § 12, stk. 4, og Europa-Parlamentsvalglovens § 11, stk. 4.

Valgnævnet kan desuden ikke godkende et partinavn, der kan give anledning til, at et parti forveksles med bl.a. andre nye partier, jf. folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 7.

Indehaveren af et partinavn kan i godkendelsesperioden vælge at opgive partinavnet, og beskyttelsen i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 3, 6 og 7, bortfalder dermed. Derefter kan andre partier benytte navnet eller navne, der kan forveksles hermed.

Reglerne om udelukkelse af partier fra at indsamle vælgererklæringer som følge af retsstridige forhold følger af folketingsvalglovens § 12 a og Europa-Parlamentsvalglovens § 11 a. Efter disse bestemmelsers stk. 1 kan et parti udelukkes fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og få annulleret indsamlingen. Efter stk. 2 kan et parti midlertidigt udelukkes fra fortsat at indsamle vælgererklæringer med henblik på Valgnævnets endelige afgørelse. Afgørelse efter stk. 1 gælder indtil afslutningen af den resterende del af den periode eller de perioder, hvor partinavnet er godkendt som navnet på et nyt parti.

For at sikre, at et parti, som er blevet udelukket fra at indsamle vælgererklæringer, ikke kan omgå Valgnævnets afgørelse ved at give afkald på sin partinavnegodkendelse med den virkning, at et andet parti kan benytte det udelukkede partis navn eller et navn, der kan forveksles med dets navn, foreslås et nyt § 13, stk. 1, nr. 7, indsat i folketingsvalgloven.

Det foreslås som et nyt nr. 7 indsat en bestemmelse om, jf. herved tillige lovforslagets § 1, nr. 5, at et parti ikke efter §§ 11 a og 12 kan få godkendt et navn, som er navnet på et parti, over for hvilket Valgnævnet har truffet afgørelse efter § 12 a, stk. 1 eller 2, i folketingsvalgloven eller § 11 a, stk. 1 eller 2, i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Par-

lamentet, og hvor godkendelsen af dette partinavn endnu ikke er udløbet i medfør af folketingsvalglovens § 12, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4, 1. og 2. pkt., eller § 11, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4, 1. og 2. pkt., i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet.

Bestemmelsen indebærer, at Valgnævnet ikke kan godkende som partinavn et navn, som er navnet på et parti, som er udelukket fra at indsamle vælgererklæringer efter folketingsvalglovens § 12 a, stk. 1 eller 2, eller Europa-Parlamentsvalglovens § 11 a, stk. 1 eller 2. Beskyttelsen af dette partinavn gælder kun, så længe Valgnævnets godkendelse af det beskyttede partinavn ikke er udløbet.

Det gældende § 13, stk. 1, nr. 7, i folketingsvalgloven, som med forslaget bliver nr. 8, og som med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås udvidet med en henvisning til det foreslåede nye nr. 7, indebærer, at Valgnævnet heller ikke kan godkende som partinavn et navn, som kan forveksles med navnet på et parti, som er udelukket fra at indsamle vælgererklæringer. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 8.

Hvis det udelukkede parti ikke giver afkald på godkendelsen af partiets navn, er navnet som hidtil beskyttet efter folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 3, 6 og 7, som med lovforslaget bliver nr. 8.

Bestemmelsen finder således kun anvendelse, *hvis* partiet er udelukket fra at indsamle vælgererklæringer efter Valgnævnets afgørelse, og et nyt eller opstillingsberettiget parti ansøger om partiets navn eller et navn, der kan forveksles hermed, og partinavnindehaveren for det udelukkede parti har givet afkald på partinavnet.

Ændringen får også virkning for partier, der er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 og 11. Det følger af, at et parti efter Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 1. pkt., som foreslås ændret ved lovforslagets § 2, nr. 5, ikke kan få godkendt et navn, som partiet ikke kan få godkendt efter reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1 og 2.

Det foreslås, at ordet eller i § 13, stk. 1, nr. 6, udgår, da der er tilføjet endnu et punkt i opremsningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det følger af folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 7, som med lovforslagets § 1, nr. 7, bliver nr. 8, at et nyt parti ikke kan få godkendt et navn, som kan give anledning til, at partiet forveksles med et af de partier, der er nævnt i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 1-6.

Formålet med bestemmelsen er at sikre størst mulig klarhed om alle forhold vedrørende afholdelse af valg, herunder at sikre, at vælgere ikke forveksler partierne med andre partier som følge af enslydende eller på anden måde lignende partinavne.

Det foreslås med ændringen, at henvisningen til folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 1-6, udvides til nr. 1-7.

Således skal Valgnævnet heller ikke kunne godkende partinavne, som kan forveksles med navnet på et parti, der er udelukket fra at indsamle vælgererklæringer efter reglerne i folketingsvalglovens § 12 a, stk. 1 og 2, eller Europa-Parlamentsvalglovens § 11 a, stk. 1 og 2, og hvis navn foreslås beskyttet efter den foreslåede bestemmelse i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, jf. herved tillige Europa-Parlamentsvalglovens § 12.

Formålet med dette er både at sikre størst mulig klarhed om alle forhold vedrørende afholdelse af valg og at sikre mod, at der kan ske omgåelse af Valgnævnets afgørelse efter folketingsvalglovens § 12 a, stk. 1 og 2, eller Europa-Parlamentsvalglovens § 11 a, stk. 1 og 2, ved at give partiet et navn, som vælgerne vil forbinde med det udelukkede parti. På samme måde som det foreslåede nye § 13, stk. 1, nr. 7, i folketingsvalgloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, skal bestemmelsen sikre, at et parti, som er blevet udelukket fra at indsamle vælgererklæringer, ikke kan omgå Valgnævnets afgørelse ved at give afkald på sin partinavnegodkendelse med den virkning, at et andet parti kan benytte et navn, der kan forveksles med det udelukkede partis navn. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 7.

Vurderingen af, hvorvidt der foreligger forvekslingsrisiko, skal foretages på samme grundlag som vurderingen af partinavne, som er beskyttet efter reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 1-6.

Ændringen får også virkning for partier, der er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 og 11. Det følger af, at et parti efter Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 1. pkt., som foreslås ændret ved lovforslagets § 2, nr. 5, ikke kan få godkendt et navn, som partiet ikke kan få godkendt efter reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1 og 2.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Efter den gældende § 13, stk. 2, 1. pkt., i folketingsvalgloven kan et nyt parti ikke få godkendt et navn, såfremt det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, har eneret til navnet.

§ 13, stk. 2, 1. pkt., i folketingsvalgloven foreslås ændret, således at et parti efter §§ 11 a og 12 ikke kan få godkendt et navn, såfremt det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, har eneret til navnet.

Med den foreslåede ændring ændres således ordene et nyt parti til et parti i denne bestemmelse, og der tilføjes en henvisning til de typer af partinavnegodkendelser efter folketingsvalglovens §§ 11 a og 12, som bestemmelsen fremover skal gælde for. Ved den foreslåede ændring fastsættes således, at reglen ud over at finde anvendelse for partiets ansøgning efter folketingsvalglovens § 12 om godkendelse af partinavn med henblik på indsamling af vælgererklærin-

ger skal finde anvendelse for opstillingsberettigede partiers ansøgning efter folketingsvalglovens § 11 a om godkendelse af ændring af partinavn.

Ændringen får også virkning for partier, der er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 og 11. Det følger af, at et parti efter Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 1. pkt., som foreslås ændret ved lovforslagets § 2, nr. 5, ikke efter Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 og 11 kan få godkendt et navn, som partiet ikke kan få godkendt efter reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1 og 2.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, og § 2, nr. 1. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Efter den gældende § 13, stk. 3, 1. pkt., i folketingsvalgloven kan Valgnævnet tilbagekalde en meddelt godkendelse, hvis det viser sig, at det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, har eneret til et navn, som Valgnævnet har godkendt som navnet på et nyt parti, og indehaveren af eneretten ikke samtykker i partiets brug af navnet.

§ 13, stk. 3, 1. pkt., i folketingsvalgloven foreslås ændret, således at Valgnævnet kan tilbagekalde en meddelt godkendelse, hvis det viser sig, at det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, har eneret til et navn, som Valgnævnet efter §§ 11 a og 12 har godkendt som navnet på et parti, og indehaveren af eneretten ikke samtykker i partiets brug af navnet.

Med den foreslåede ændring ændres således ordene et nyt parti til et parti i denne bestemmelse, og der tilføjes en henvisning til de typer af partinavnegodkendelser efter folketingsvalglovens §§ 11 a og 12, som bestemmelsen fremover skal gælde for. Ændringen skal ses i lyset af den nye foreslåede § 11 a i folketingsvalgloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Ændringen indebærer, at § 13, stk. 3, 1. pkt., i folketingsvalgloven ikke længere alene finder anvendelse for tilbagekaldelse af en meddelt godkendelse af partinavn for nye partier, hvis partinavn efter folketingsvalglovens § 12 er godkendt med henblik på indsamling af vælgererklæringer, men også for opstillingsberettigede partier, hvis partinavn er blevet ændret efter Valgnævnets godkendelse efter folketingsvalglovens § 11 a. Det partinavn, som Valgnævnet har godkendt efter folketingsvalglovens § 12, kan Valgnævnet tilbagekalde efter folketingsvalglovens § 13, stk. 3, også efter at partiet har anmeldt sig som opstillingsberettiget efter folketingsvalglovens § 12, stk. 1. Dette følger af folketingsvalglovens § 13, stk. 3, 2. pkt., hvorefter partiets ret til at deltage i folketingsvalg bortfalder, såfremt partiet er anmeldt for indenrigs- og boligministeren efter folketingsvalglovens §§ 12-12 b.

Ændringen får også virkning for partier, der er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 og 11. Det følger af, at godkendelsen efter Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 a og 11 efter Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 2. pkt., som foreslås ændret ved lovforslagets § 2, nr. 6, kan tilbagekalde efter reglerne i § 13, stk. 3 og 4, i lov om valg til Folketinget.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Det følger af folketingsvalglovens § 13, stk. 3, at Valgnævnet kan tilbagekalde en godkendelse af et partinavn, hvis det viser sig, at det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, har eneret til et navn, som Valgnævnet har godkendt som navnet på et nyt parti, og indehaveren af eneretten ikke samtykker i partiets brug af navnet. Er partiet anmeldt for indenrigs- og boligministeren efter folketingsvalglovens § 12-12 b, bortfalder partiets ret til at deltage i folketingsvalg.

Det foreslås indsat som et nyt § 13, stk. 4, 1. pkt., i folketingsvalgloven, at er navnet, som det viser sig, at en anden har eneret til, en ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. folketingsvalglovens § 11 a og Europa-Parlamentsvalglovens § 10 a, kan Valgnævnet efter folketingsvalglovens § 13, stk. 3, tilbagekalde godkendelsen, således at partiet fortsat er opstillingsberettiget under det tidligere partinavn.

Med den foreslåede indsættelse af § 13, stk. 4, 1. pkt., i folketingsvalgloven gøres det muligt for Valgnævnet at tilbagekalde en godkendelse af en ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, uden at partiet mister retten til at deltage i folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg. I stedet vil partiet efter tilbagekaldelsen fortsat være opstillingsberettiget under det tidligere partinavn. Formålet med tilføjelsen er at sikre, at opstillingsberettigede partier ikke rammes uforholdsmæssigt hårdt af at have ændret navn til et partinavn, som det senere viser sig, at andre havde eneretten til.

Det lægges i den forbindelse til grund, at indsigelse fra en fysisk eller juridisk person med eneret til et navn, som Valgnævnet har godkendt som en navneændring, i praksis vil ske, før beskyttelsen af partiets hidtidige navn efter folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 2, 5 og 7, er udløbet. Efter disse bestemmelser kan Valgnævnet ikke godkende som partinavn et navn, som er navnet eller er forveksleligt med navnet på et parti, der tidligere har været opstillingsberettiget efter folketingsvalglovens § 11, medmindre der er forløbet mindst 5 valgperioder, siden partiet sidst deltog i folketingsvalg, eller uden for disse tilfælde er navnet på et parti, der tidligere har haft ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg efter Europa-Parlamentsvalglovens § 10, medmindre der er forløbet mindst 4 valgperioder, siden partiet sidst deltog i Europa-Parlamentsvalg.

Bestemmelsen skal forstås således, at partiet efter en navneændring bevarer beskyttelsen af det tidligere navn i den

periode, der følger af bestemmelserne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 2 og 5.

Med det foreslåede § 13, stk. 4, 2. pkt., i folketingsvalgloven bestemmes det, at et parti er opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, kan Valgnævnet dog ikke tilbagekalde godkendelsen efter folketingsvalglovens § 13, stk. 3, i perioden fra udskrivelse af folketingsvalg eller fra 8 uger før et Europa-Parlamentsvalg til og med valgdagen.

Formålet med denne fredningsperiode er at sikre størst mulig klarhed om alle forhold i forbindelse med et valg, herunder at et parti, som nogle vælgere måske allerede har brevstemt på, ikke skifter navn meget tæt på valgdagen.

Folketingsvalg anses i denne sammenhæng for udskrevet, når statsministeren offentliggør, at der udskrives folketingsvalg. Dette gælder, uanset om valgudskrivelsen annonceres fra Folketingets talerstol, på et pressemøde eller andre steder.

Bestemmelsen modsvarer den fastsatte fredningsperiode i det foreslåede § 11 a, stk. 1, 3. pkt., i folketingsvalgloven og 10 a, stk. 1, 3. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, og § 2, nr. 1.

På denne måde sikres det, at et parti ikke risikerer at få tilbagekaldt et allerede godkendt navn i umiddelbar tilknytning til afholdelsen af et valg, som det er opstillingsberettiget til, på baggrund af, at en anden har eneret til navnet. Såfremt Valgnævnet inden denne periode endnu ikke har truffet afgørelse i en verserende sag eller under et valg bliver opmærksom på, at der foreligger en eneret til et ændret partinavn, som Valgnævnet har godkendt, forudsættes det, at Valgnævnet indstiller en eventuel sagsbehandling indtil efter valgdagen. Dette betyder, at Valgnævnet ikke kan træffe afgørelse om spørgsmålet og heller ikke kan tage sagsbehandlingsskridt, som kræver partiets inddragelse, i denne periode. Helt indledende administrative sagsbehandlingsskridt kan Valgnævnet dog godt foretage, f.eks. bekræfte over for en mulig rettighedshaver, at nævnet har modtaget dennes indsigelse.

Efter det foreslåede § 13, stk. 4, 3. pkt., i folketingsvalgloven bestemmes, at et parti alene opstillingsberettiget til folketingsvalg, kan Valgnævnet ikke tilbagekalde godkendelsen af partinavnændringen i perioden fra udskrivelsen af et folketingsvalg til og med valgdagen.

Formålet med dette er at sikre størst mulig klarhed om alle forhold i forbindelse med et valg. Bestemmelsen modsvarer den fastsatte fredningsperiode i det foreslåede § 11 a, stk. 1, 3. pkt., i folketingsvalgloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Folketingsvalg anses i denne sammenhæng for udskrevet, når statsministeren offentliggør, at der udskrives folketingsvalg. Dette gælder, uanset om valgudskrivelsen annonceres fra Folketingets talerstol, på et pressemøde eller andre steder.

Fredningen for et parti gælder kun ved det valg, som partiet er opstillingsberettiget til. Dette betyder, at Valgnævnet kan tilbagekalde et godkendt partinavn i perioden efter folketingsvalgdagen og frem til udskrivelsen af det efterfølgende

de folketingsvalg, inklusive perioden 8 uger før dagen for et eventuelt Europa-Parlamentsvalg til og med valgdagen for dette valg, hvis partiet alene er opstillingsberettiget til folketingsvalg.

Det er i denne forbindelse uden betydning, om partiet i forbindelse med Europa-Parlamentsvalg fører valgkamp for et andet parti eller i øvrigt foretager politiske aktiviteter.

Efter det foreslåede § 13, stk. 4, 4. pkt., i folketingsvalgloven bestemmes, at et parti alene opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg, kan Valgnævnet ikke tilbagekalde godkendelsen i perioden fra 8 uger før dagen for et Europa-Parlamentsvalg til og med valgdagen.

Formålet med dette er at sikre størst mulig klarhed om alle forhold i forbindelse med et valg. Bestemmelsen modsvarer den fastsatte fredning i det foreslåede § 10 a, stk. 1, 3. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

Fredningen for et parti gælder kun det valg, som partiet er opstillingsberettiget til. Dette betyder, at Valgnævnet kan tilbagekalde et godkendt partinavn i perioden efter Europa-Parlamentsvalgdagen og frem til 8 uger før dagen for det efterfølgende Europa-Parlamentsvalg, inklusive eventuelle perioder fra udskrivelsen af et folketingsvalg til og med valgdagen for dette valg, hvis partiet alene er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg.

Det er i denne forbindelse uden betydning, om partiet i forbindelse med folketingsvalget fører valgkamp for et andet parti eller i øvrigt foretager politiske aktiviteter.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Det følger af § 13, stk. 4, i folketingsvalgloven, at Valgnævnet fører en fortegnelse over de partinavne, der er omfattet af § 13, stk. 1, nr. 1-6, og som ikke er tilbagekaldt efter stk. 3. Denne fortegnelse betegnes Partinavneregistret.

Formålet med dette register er blandt andet, at nye partier og andre kan orientere sig om, hvilke partinavne der er reserveret på et givent tidspunkt.

Det foreslås, at folketingsvalglovens § 13, stk. 4, der med lovforslagets § 1, nr. 11, bliver til stk. 5, ændres således, at henvisningen til nr. 1-6 ændres til nr. 1-7, og henvisningen til stk. 3 ændres til stk. 3 og 4, således at Valgnævnet fører en fortegnelse over de partinavne, der er omfattet af § 13, stk. 1, nr. 1-7, og som ikke er tilbagekaldt efter stk. 3 og 4.

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen skal også navne på partier, over for hvilke Valgnævnet har truffet afgørelse om sanktioner efter § 12 a, stk. 1 eller 2, i folketingsvalgloven eller § 11 a, stk. 1 eller 2, i Europa-Parlamentsvalgloven, og hvor godkendelsen af dette partinavn endnu ikke er udløbet, jf. § 12, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4, 1. og 2. pkt., i folketingsvalgloven henholdsvis § 11, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4, 1. og 2. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven, jf. det foreslåede § 13, stk. 1, nr. 7, i folketingsvalgloven, opføres i Partinavneregistret.

Formålet med ændringen er at sikre, at Partinavneregistret

fortsat giver et samlet billede af, hvilke partinavne der ikke kan godkendes af Valgnævnet.

Den foreslåede ændring af folketingsvalglovens § 13, stk. 4, får i kraft af den foreslåede ændring af folketingsvalglovens § 13, stk. 1, nr. 1, som § 13, stk. 4, henviser til, også virkning for ændring af partinavne for opstillingsberettigede partier, som Valgnævnet godkender efter den foreslåede § 11 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Ændringen får også virkning for partier, der er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 og 11. Det følger af, at godkendelsen efter Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 a og 11 efter Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 2. pkt., som foreslås ændret ved lovforslagets § 2, nr. 6 og 7, kan tilbagekaldes efter reglerne i § 13, stk. 3 og 4, i lov om valg til Folketinget.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Efter den gældende bestemmelse i folketingsvalglovens § 17, stk. 1, nedsætter indenrigs- og boligministeren et valgnavn, der træffer afgørelse om 1) optagelse på valglisten efter folketingsvalglovens § 16, stk. 2, 2) optagelse på valglisten til folkeafstemninger efter folketingsvalglovens § 96 b, 3) optagelse på valglisten til Europa-Parlamentsvalg efter § 14 b i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, 4) godkendelse af navne for nye partier, der ønsker at deltage i folketingsvalg, jf. folketingsvalglovens § 12, stk. 2 og 3, og § 13, stk. 3, eller Europa-Parlamentsvalg, jf. § 11, stk. 2 og 3, og § 12 i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, 5) optagelse i Partinavneregistret, jf. folketingsvalglovens § 13, stk. 4, 6) udelukkelse og annullation af et partis indsamling af vælgererklæringer til brug for deltagelse i valg til Folketinget, jf. folketingsvalglovens § 12 a, stk. 1, 1. pkt., eller valg til Europa-Parlamentet, jf. § 11 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, 7) midlertidig udelukkelse af et partis indsamling af vælgererklæringer til brug for deltagelse i valg til Folketinget, jf. folketingsvalglovens § 12 a, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, 2. pkt., eller valg til Europa-Parlamentet, jf. § 11 a, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, 2. pkt., i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, og 8) afsættelse og suspension af en borgmester eller anden tilsvarende indehaver af et kommunalt hverv eller en regionsrådsformand efter reglerne i §§ 66 a-66 c i lov om kommunernes styrelse og, for så vidt angår regionsrådsformænd, tillige regionslovens § 38.

Med den foreslåede ændring i folketingsvalglovens § 17, stk. 1, indsættes et nyt nr. 5, hvorefter indenrigs- og boligministeren nedsætter et valgnavn, der træffer afgørelse om godkendelse af nævneændringer for opstillingsberettigede partier til folketingsvalg, jf. folketingsvalglovens § 11 a, eller Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10 a.

Ændringen er en konsekvensændring som følge af den med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede nye bestemmelse i folketingsvalglovens § 11 a, og den med lovforslagets §

2, nr. 1, foreslåede nye bestemmelse i Europa-Parlamentsvalglovens § 10 a, hvorved Valgnævnets kompetence udvides.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Efter den gældende bestemmelse i folketingsvalglovens § 17, stk. 2, består Valgnævnet af en formand og 2 andre medlemmer, i de sager, der er nævnt i folketingsvalglovens § 17, stk. 1, nr. 4-7, dog 3 andre medlemmer. Formanden skal være landsdommer eller højesteretsdommer, og det ene af de 2 andre medlemmer skal være kyndigt i statsforfatningsret. Det statsforfatningsretskyndige medlem kan som Valgnævnets hidtidige statsforfatningsretskyndige medlemmer være eller have været universitetsprofessor med virkefelt inden for statsforfatningsret, men der er intet krav herom. Det forudsættes som hidtil, at medlemmet har den fornødne uafhængighed i forhold til centraladministrationen og ikke er embedsmand. Det tredje medlem forudsættes som efter hidtidig praksis at være en embedsmand fra Indenrigs- og Boligministeriet med valgfaglig ekspertise.

I de sager, der er nævnt i folketingsvalglovens § 17, stk. 1, nr. 4-7, dvs. i sager vedrørende godkendelse af navne for nye partier, der ønsker at deltage i folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, i sager om optagelse i Partinavneregistret, i sager om udelukkelse og annullation af et partis indsamling af vælgererklæringer, og i sager om midlertidig udelukkelse af et partis indsamling af vælgererklæringer, deltager et fjerde medlem, der skal være kyndigt i navne- og varemærkerettigheder. Medlemmet kan som hidtil f.eks. være eller have været en universitetsansat eller en advokat med virkefelt inden for navne- og varemærkeretten. Det forudsættes, at medlemmet har den fornødne uafhængighed i forhold til centraladministrationen og ikke er embedsmand.

Der henvises til bemærkningerne til det lovforslag, der lå til grund for lov nr. 222 af 8. april 2008, jf. Folketingstidende 2007-08, 2. samling, tillæg A, s. 656 (L 18).

Efter de gældende regler udpeges der efter samme regler som for medlemmerne en stedfortræder for formanden og hvert af de andre medlemmer, herunder det fjerde medlem, der skal være kyndigt i navne- og varemærkerettigheder, jf. folketingsvalglovens § 17, stk. 2, sidste pkt.

Ved den foreslåede ændring i folketingsvalglovens § 17, stk. 2, ændres henvisningen, som efter den gældende bestemmelse er til stk. 1, nr. 4-7, til stk. 1, nr. 4-8.

Den foreslåede ændring i folketingsvalglovens § 17, stk. 2, indebærer, at Valgnævnet i sager om godkendelse af nævneændringer for opstillingsberettigede partier til folketingsvalg, jf. den foreslåede bestemmelse i folketingsvalglovens § 11 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, eller Europa-Parlamentsvalg, jf. den foreslåede bestemmelse i Europa-Parlamentsvalglovens § 10 a, jf. lovforslagets § 2, nr. 1, skal bestå af formanden, der skal være landsdommer eller højesteretsdommer, og tre andre medlemmer, hvoraf de to medlemmer

skal være kyndige i statsforfatningsret henholdsvis navne- og varemærkerettigheder.

Det foreslås således, at nævnet i de sager, der er nævnt i det foreslåede § 17, stk. 1, nr. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 13, dvs. de sager, hvor nævnet foreslås tillagt kompetence til at træffe afgørelse om godkendelse af navneændringer for opstillingsberettigede partier, suppleres med et fjerde medlem, der skal være kyndigt i navne- og varemærkerettigheder. Herved sikres, at nævnet i de nævnte sager får samme sammensætning som i de sager, hvor nævnet har kompetence til at godkende et partinavn for et nyt parti og forlænge godkendelsen heraf, og at nævnet får den fornødne sagkundskab, også ved behandlingen af disse sager.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

Efter de gældende bestemmelser i folketingsvalgloven er der ikke hjemmel til at sanktionere fysiske eller juridiske personer, som yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke vælgeres anbefaling som stillere af kandidater uden for partierne ved folketingsvalg.

Efter de gældende regler skal en kandidat, der opstiller uden for partierne ved folketingsvalg, anbefales af 150-200 vælgere i opstillingskredsen som stillere. Dette følger af reglerne i folketingsvalglovens § 32, stk. 1, 3. pkt.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 3.1.1, for en nærmere gennemgang af gældende ret på området.

Med lovforslagets § 1, nr. 15, foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse som § 32 a i folketingsvalgloven, som skal forbyde betaling for at anbefale kandidater som stiller.

Efter den foreslåede § 32 a, stk. 1, i folketingsvalgloven må ingen yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til nogle af de i nr. 1-4 nævnte handlinger og undladelser.

Forbuddet gælder enhver, jf. udtrykket ingen. Bestemmelsen omfatter både juridiske og fysiske personer. Den forventes særligt at være relevant for kandidater uden for partierne, men forbuddet gælder enhver.

Med udtrykket yde menes, at selve ydelsen af en formuefordel for at påvirke en vælgers anbefaling af en kandidat som stiller er retsstridig. Dette betyder, at selve overførslen af en formuefordel er retsstridig efter bestemmelsen. Der kræves således ikke, at der inden handlingen i forbindelse med anbefalingen af en kandidat som stiller er indgået en aftale om betaling for anbefalingen.

Med udtrykket love menes, at alene det at love formuefordel er retsstridigt. Det er i den henseende ikke afgørende, om den fysiske eller juridiske person nogensinde havde i sinde eller forventede at give formuefordelen. Hertil regnes, at vedkommende giver et generelt løfte, uden at der afventes vælgerens accept.

Med udtrykket tilbyde menes, at alene tilbuddet om formuefordel er retsstridigt. Dette omfatter således den situa-

tion, hvor den fysiske eller juridiske personer tilbyder betaling for en anbefaling af en kandidat som stiller, men ikke er bundet af dette tilbud, før en vælger har accepteret tilbuddet. Tilbuddet er retsstridigt, uanset om vælgeren afviser tilbuddet.

Med udtrykket formuefordel menes, at der skal være tale om en ydelse, som har en værdi. For så vidt angår kontante beløb gælder der ikke nogen bagatelgrænse. Ethvert kontant beløb regnes således som retsstridigt.

For andre formuefordele end kontante beløb skal der være tale om en værdi, som overstiger det helt bagatelagte. Herunder vil tilbud om at blive tilmeldt en mailliste eller et nyhedsbrev, som ikke i øvrigt har et indhold af økonomisk værdi, som udgangspunkt ikke udgøre en formuefordel i strid med forbuddet. Efter en konkret vurdering kan et nyhedsbrev dog have en sådan værdi, at det udgør en formuefordel i strid med forbuddet, f.eks. hvis det giver adgang til at deltage i lodtrækning om præmier eller lignende. Er der tale om et nyhedsbrev, som man også har adgang til uden at anbefale en kandidat som stiller, vil det ikke stride mod forbuddet. Tilbud om rabatter eller kuponer, som ikke er tilgængelige for den øvrige offentlighed, vil udgøre en formuefordel i strid med forbuddet. Tilbud om at lade vælgere møde kandidaten eller invitation til vælgermøder har ikke karakter af en formuefordel og vil derfor ikke stride mod forbuddet. Er mødet med kandidaten forbundet med en betalt middag, betalte rejser eller andet af værdi, vil dette dog indebære en formuefordel i strid med forbuddet.

Vælgerens subjektive forhold har ikke betydning for vurderingen af, om der foreligger en formuefordel i strid med forbuddet. Herunder skal vælgerens økonomiske forhold eller særlige personlige interesser ikke inddrages i vurderingen. At en ydelse ikke har en selvstændig økonomisk værdi for den konkrete vælger, fordi vælgeren f.eks. er velhavende, er således uden betydning, hvis ydelsen ud fra en objektiv betragtning har en ikke bagatelagtig økonomisk værdi.

Om der er tale om en formuefordel, vil i sidste ende bero på en konkret vurdering, som foretages af domstolene.

Forbuddet efter den foreslåede § 32 a, stk. 1, i folketingsvalgloven gælder enhver ydelse af og ethvert løfte eller tilbud om en formuefordel, der foretages for at påvirke nogen til en af de i bestemmelsens nr. 1-4 beskrevne handlinger eller undladelser. I udtrykket for at påvirke nogen ligger alene, at ydelsen, løftet eller tilbuddet foretages med den hensigt at påvirke vælgeren. Det har ingen betydning, om en vælger faktisk er eller formodes at kunne være blevet påvirket af den formuefordel, som blev udlovet.

Efter *stk. 1, nr. 1*, i den foreslåede bestemmelse gælder forbuddet for påvirkning til at anbefale en kandidat som stiller.

Efter *stk. 1, nr. 2*, gælder forbuddet også påvirkning til at undlade at anbefale en kandidat som stiller.

Efter *stk. 1, nr. 3*, omfatter forbuddet endvidere påvirkning til at tilbagekalde en anbefaling af en kandidat som stiller.

Efter *stk. 1, nr. 4*, omfatter forbuddet endelig påvirkning

til at undlade at tilbagekalde en anbefaling af en kandidat som stiller.

Udtrykket anbefaling af en kandidat som stiller skal forstås på samme måde som efter folketingsvalglovens § 32, stk. 1, 3. pkt. Herved forstås alene anbefaling som stiller af en kandidat, som opstiller uden for partierne ved folketingsvalg. En påvirkning af en vælger til at afgive en anden form for støtte til en kandidat end ved at anbefale kandidaten som stiller vil ikke være omfattet af bestemmelsen. En påvirkning af en person, der ikke er vælger, til at tilkendegive sin støtte til en kandidat uden for partierne vil heller ikke være omfattet.

Nr. 1 og 4 omfatter eksempelvis situationer, hvor en kandidat ønsker at fremme sin egen indsamling af anbefalinger af kandidaten som stiller ved at få flere til at anbefale kandidaten som stillere eller afholde vælgere fra at tilbagekalde deres anbefaling af kandidaten som stiller. Nr. 2 og 3 omfatter eksempelvis situationer, hvor et parti eller en kandidat søger at sabotere en konkurrerende kandidat uden for partierne ved at påvirke vælgere til ikke at anbefale kandidaten som stiller eller at tilbagekalde en anbefaling af kandidaten som stiller. Enhver kombination af disse forhold er ligeledes omfattet af forbuddet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Efter den gældende bestemmelse i § 106, stk. 1, i folketingsvalgloven straffes den, der overtræder lovens § 51, § 59, stk. 2, eller § 62, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Med den foreslåede § 1, nr. 16, foreslås en henvisning til de nye § 12 c og § 32 a indsat i folketingsvalglovens strafbestemmelse i § 106, stk. 1.

Ændringen medfører, at medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder de foreslåede forbud mod betaling for vælgererklæringer, jf. § 12 c, eller stillerunderskrifter, jf. § 32 a, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Om de foreslåede forbud henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 4 og 15.

Indenrigs- og Boligministeriet lægger til grund, at straffen for fysiske personers overtrædelse af § 12 c og § 32 a skal have en afskrækkende effekt og skal fastlægges efter samme principper som for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

Efter folketingsvalglovens § 106, stk. 1, straffes den, der overtræder lovens § 51, § 59, stk. 2, eller § 62, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Der er ikke hjemmel i loven til at straffe juridiske personer.

Det foreslås fastsat som § 106, stk. 2, at der kan pålægges

juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 12 c, § 32 a, § 51, stk. 2, og § 62, stk. 2. Forbuddet gælder herunder, men er ikke begrænset til enhver form for parti, uanset om partiet søger opstillingsberettigelse eller er opstillingsberettiget. Forbuddet gælder enhver juridisk person i øvrigt uanset organisationsmåde.

Det gøres dermed strafbart med bøde for juridiske personer at overtræde det forbud mod betaling for vælgererklæringer og stillerunderskrifter, som indføres med dette lovforslag, jf. § 1, nr. 4 og 15.

Indenrigs- og Boligministeriet lægger til grund, at bødens størrelse for juridiske personers overtrædelse af § 12 c og § 32 a skal have en afskrækkende effekt og skal fastsættes efter samme principper som bøde for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Det gøres endvidere strafbart med bøde for juridiske personer at overtræde forbuddet mod, at uvedkommende fører systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme, jf. § 51, stk. 2, samt forbuddet mod, at uvedkommende fører systematisk kontrol med, om vælgere afgiver brevstemme, jf. § 62, stk. 2. Forbuddet gælder ligeledes ved folkeafstemninger, jf. § 99, stk. 1, og § 100, stk. 1.

Efter § 51, stk. 2, er det ikke lovligt at udfærdige erklæringer om, at bestemte vælgere har været til stede og har afgivet stemme, heller ikke efter vælgerens egen begæring, jf. Folketingstidende 1986-87 (1. samling), tillæg A, spalte 3319 f. (l 170). Forbuddet i § 62, stk. 2, svarer til forbuddet mod systematisk kontrol med stemmer, men vedrører brevstemmer, jf. Folketingstidende 1986-87 (1. samling), tillæg A, spalte 3322.

Forbuddet mod systematisk kontrol med stemmeafgivning i folketingsvalgloven fremgik af § 81, stk. 3, i lov nr. 171 af 31. marts 1953 om valg til folketinget. Heraf fremgik det, at det var forbudt gennem partibureauer eller på anden måde at føre systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme. Overtrædelse heraf straffedes med bøder fra 100 kr. § 51, stk. 2, i den gældende folketingsvalglov er en videreførelse af denne. Den gældende § 62, stk. 2, fastsætter udtrykkeligt, at forbuddet også vedrører systematisk kontrol med brevstemmer.

Indenrigs- og Boligministeriet lægger til grund, at bødens størrelse for juridiske personers overtrædelse af § 51, stk. 2, eller § 62, stk. 2, skal have en afskrækkende effekt og skal bedømmes efter samme principper som bøde for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3.3 og 3.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af § 11, stk. 2, i Europa-Parlamentsvalgloven, at nye partier skal have godkendt deres partinavn af

Valgnævnet, inden de kan igangsætte den indsamling af vælgererklæringer, som er krævet for at kunne blive opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg. Partier, som allerede er opstillingsberettiget, skal derimod ikke have Valgnævnets godkendelse til at ændre partinavn.

Med lovforslagets § 2, nr. 1, foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse som § 10 a i Europa-Parlamentsvalgloven, der pålægger opstillingsberettigede partier at ansøge Valgnævnet om godkendelse ved ændring af partinavnet.

Det følger af det foreslåede § 10 a, stk. 1, 1. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven, at en ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10 og folketingsvalglovens § 11, alene kan ske efter forudgående godkendelse af Valgnævnet, jf. folketingsvalglovens § 17.

Dette skal forstås således, at ethvert parti, som er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentet efter reglerne i Europa-Parlamentsvalglovens § 10, efter bestemmelsen kun kan ændre partinavn efter Valgnævnets forudgående godkendelse. Dette gælder såvel partier, som allerede er repræsenteret i Europa-Parlamentet, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10, stk. 1, som nye partier, der er anmeldt for indenrigs- og boligministeren efter reglerne i Europa-Parlamentsvalglovens §§ 11-11 b, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 10, stk. 2.

Bestemmelsen i § 10 a, stk. 1, 1. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven skal forstås således, at et parti ikke kan anføres på stemmesedler eller i anden officiel, valgmæssig kontekst under et nyt partinavn, før Valgnævnet har godkendt det nye partinavn. Det har ikke betydning for denne vurdering, at partiet selv er begyndt at kalde sig selv noget andet eller endda har skiftet navn i henhold til partiets vedtægter, eller at det ændrede partinavn f.eks. alene indebærer en ændret stavemåde af det tidligere partinavn. I enhver officiel, valgmæssig sammenhæng gælder det nye partinavn først, når Valgnævnet har truffet afgørelse om godkendelse.

Efter det foreslåede § 10 a, stk. 1, 2. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven skal ansøgning om ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti underskrives af formanden for partiets landsorganisation og indsendes til Valgnævnet.

Kravet om underskrift fra formanden svarer til det krav, som gælder i forbindelse med ansøgning om udbetaling af partistøtte fra staten i partistøttelovens § 5, stk. 2, 2. pkt. Bestemmelsen indebærer, at en ansøgning ikke anses for indgivet, hvis den ikke er forsynet med den i bestemmelsen krævede underskrift. Kravet om underskrift er opfyldt, hvis ansøgningen er underskrevet i hånden eller digitalt ved hjælp af digital signatur. Bestemmelsen skal sikre, at ansøgningen om ændring af partinavn hidrører fra partiet. I en situation, hvor der er opstået splittelse i et opstillingsberettiget parti, vil det være af afgørende betydning for Valgnævnets afgørelse i en sag om ændring af partinavn, at det er formanden for partiets landsorganisation, som har underskrevet ansøgningen. Hvis formandskabet varetages af flere personer i henhold til partiets vedtægter, er det hele formandskabet, der skal underskrive ansøgningen.

Det vil efter Europa-Parlamentsvalglovens § 10 a, stk. 1, 2. pkt., være et krav, at ansøgningen om ændring af partinavn indsendes til Valgnævnet. Der stilles ikke krav til nogen bestemt indsendelsesmåde. Ansøgningen kan afleveres fysisk, indsendes pr. brev eller indgives pr. e-mail eller digitalt, hvis dette er muligt. Der stilles ingen øvrige krav til ansøgningen, og der stilles ingen krav om benyttelse af en bestemt formular.

Efter det foreslåede § 10 a, stk. 1, 3. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven kan Valgnævnet ikke træffe afgørelse om ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti i perioden fra dagen 8 uger før et Europa-Parlamentsvalg til og med valgdagen.

Ansøgninger om ændring af navn på et parti, som er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentet, der er indsendt, men ikke afgjort af Valgnævnet før fra 8 uger inden valget, samt ansøgninger, der bliver indsendt fra 8 uger før valgdagen til og med valgdagen, kan ikke behandles i denne periode. Ansøgningerne kan først behandles eller færdigbehandles efter valgdagen. Hensynet bag denne regel er at sikre størst mulig klarhed om alle forhold i forbindelse med afholdelsen af valget. Denne fredningsregel gælder derfor kun partier, der er opstillingsberettiget til Europa-Parlamentet. Partier, som udelukkende er opstillingsberettiget til Folketinget, behandles efter reglerne herom. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Efter det foreslåede § 10 a, stk. 1, 4. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven gælder Valgnævnets godkendelse af en ændring af et opstillingsberettiget partis navn, så længe partiet er opstillingsberettiget.

Mister et parti sin opstillingsberettigelse, kan partiet herefter søge opstilling som et nyt parti og skal i så fald først have godkendt sit partinavn af Valgnævnet efter Europa-Parlamentsvalglovens § 11, stk. 2. Dette er en kodificering af det, som allerede gælder for partier, der mister deres opstillingsberettigelse. Bestemmelsen ændrer således ikke på dette punkt gældende ret, men fastsættes som en tidsmæssig afgrænsning af Valgnævnets afgørelse efter det foreslåede § 10 a, stk. 1, 1. pkt.

Der skal gælde de samme regler for godkendelse og tilbagekaldelse af en partinavnændring for et opstillingsberettiget parti, som der i dag gælder for et nyt partinavn. Der henvises herom til lovforslagets § 1, nr. 5, 9, 10 og 11 og afsnit 3.2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede § 10 a, stk. 2, i Europa-Parlamentsvalgloven, at ved ændring af navnet på et parti, der er opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, gælder ændringen af navnet for begge valg. Ændring af navnet kan kun ske, hvis ændringen kan ske for begge valg.

Den foreslåede bestemmelse i § 10 a, stk. 2, vil medføre, at et parti, som er opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, ikke kan vælge at søge om at ændre navn for kun et af valgene.

1. pkt. betyder, at Valgnævnets afgørelse om godkendelse

af navneændring for et parti gælder for partiets opstilling ved begge valg.

2. pkt. betyder, at Valgnævnet skal give afslag på en ansøgning om kun at ændre partinavn ved opstilling til en type valg. Formålet med dette er at sikre størst mulig klarhed for vælgerne om alle forhold forbundet med folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, herunder at sikre, at vælgerne ved, hvilke partier der stiller op. Såfremt et parti ønsker at stille op til en type valg under et andet navn end til den anden type valg, må partiet søge opstillingsberettigelse som et nyt parti til en af valgtypene efter reglerne herom, jf. folketingsvalglovens §§ 12-12 b og Europa-Parlamentsvalglovens §§ 11-11 b.

2. pkt. betyder endvidere, at såfremt et parti indgiver ansøgning om at ændre partinavnet ved opstilling til begge typer valg, men betingelserne kun er opfyldt for, at ændringen kan ske for ét af valgene, skal Valgnævnet give afslag på ansøgningen for begge valg.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

I § 11 a, stk. 1. 1. pkt., foreslås en henvisning til § 11 c indsat, således at det følger af punktummet, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren i tilfælde af overtrædelse af § 11 c eller andre grove eller gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer kan træffe afgørelse om at udelukke partiet fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer til brug for indgivelse af anmeldelse som opstillingsberettiget parti til valg til Folketinget og Europa-Parlamentet.

Bestemmelsen vedrører, hvilke retsbrud der kan medføre, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren træffer afgørelse om at udelukke et parti, som søger opstillingsberettigelse, fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer til brug for indgivelse af anmeldelse som opstillingsberettiget parti til valg til Folketinget og valg til Europa-Parlamentet.

Med tilføjelsen af en henvisning til § 11 c i bestemmelsen gøres det klart, at enhver overtrædelse af det foreslåede forbud mod betaling for vælgererklæringer udgør et retsbrud, som kan medføre, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren træffer afgørelse om at udelukke et parti, som søger opstillingsberettigelse, fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer til brug for indgivelse af anmeldelse som opstillingsberettiget parti til valg til Folketinget og valg til Europa-Parlamentet (såkaldt rødt kort).

Hvis et parti, som søger opstillingsberettigelse, overtræder forbuddet mod betaling for vælgererklæringer, skal der således ikke foretages en vurdering af, om der er tale om et groft eller gentaget retsbrud, idet enhver overtrædelse af forbuddet vil kunne føre til en afgørelse om et såkaldt rødt kort.

Bestemmelsen omfatter alene handlinger, som kan henføres til partiet. Som handlinger, der kan henføres til partiet, regnes handlinger, der foretages efter aftale eller fælles forståelse med partiet. Dette svarer til det, som allerede gælder efter sanktionssystemet i Europa-Parlamentsvalglovens § 11 a. En handling kan f.eks. henføres til partiet, hvis den er foretaget af den person, der er registreret som partinavnindehaver eller repræsentant for partiet, formanden for partiets landsorganisation, medarbejdere hos partiet, medlemmer af partiets ledende organer eller andre personer, der har påtaget sig opgaver for partiet, men ikke f.eks. til andre, der uberegtiget har tilegnet sig adgang til partiets aktiviteter i forbindelse med indsamling af vælgererklæringer eller øvrige aktiviteter.

Handlinger udført af en vælger eller tredjeperson, som ikke i øvrigt har en tilknytning til eller repræsenterer partiet, kan ikke henføres til partiet. Det vil bero på en konkret vurdering, om personen har en sådan tilknytning til partiet, at dennes handlinger kan henføres til partiet.

Et partis offentlige billigelse af en vælgers eller anden tredjemands tilbud om betaling for en vælgererklæring kan efter en konkret vurdering have en sådan karakter, at handlingen kan henføres til partiet selv. Hvis f.eks. partiet videreformidler information om en vælger eller anden tredjemand, som yder, lover eller tilbyder betaling for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer, kan dette efter en konkret vurdering tilskrives partiet, uanset at formuefordelen ikke hidrører fra partiet selv. Partiets billigelse eller videreformidling af et sådant tilbud kan efter omstændighederne sidestilles med, at partiet selv lover betaling eller anden formuefordel for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer. Hvis eksempelvis et parti deler et opslag på deres sociale medier fra en vælger eller tredjeperson, som udlover betaling for en vælgererklæring, kan dette efter en konkret vurdering sidestilles med, at partiet selv lover betaling for afgivelse af vælgererklæring.

Indenrigs- og boligministerens beslutning om at indgive anmodning til Valgnævnet om at træffe afgørelse vil være undergivet de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, lighed og proportionalitet. Ligeledes er Valgnævnets afgørelse underlagt de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, lighed og proportionalitet, jf. Folketingstidende 2018-19 (2. samling), A, L 1 som fremsat, side 22.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.1 og 3.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

I § 11 a, stk. 2. 1. pkt., foreslås en henvisning til § 11 c indsat, således at det følger af punktummet, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren i tilfælde af en begrundet mistanke om overtrædelse af § 11 c eller andre grove eller gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer kan træffe afgørelse om at udelukke partiet midlertidigt fra fortsat at indsamle vælgererklæringer med henblik på Valgnævnets undersøgelse af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter stk. 1, 1. pkt.

Bestemmelsen vedrører, hvilke retsbrud der ved begrundet mistanke kan medføre, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren træffer afgørelse om at udelukke et parti, som søger opstillingsberettigelse, midlertidigt fra fortsat at indsamle vælgererklæringer med henblik på Valgnævnets undersøgelse af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter § 11 a, stk. 1, 1. pkt.

Med tilføjelsen af en henvisning til § 11 c i bestemmelsen gøres det klart, at enhver begrundet mistanke om overtrædelse af det foreslåede forbud mod betaling for vælgererklæringer kan medføre, at Valgnævnet efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren træffer afgørelse om at udelukke et parti, som søger opstillingsberettigelse, midlertidigt fra fortsat at indsamle vælgererklæringer med henblik på Valgnævnets undersøgelse af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter § 11 a, stk. 1, 1. pkt. (såkaldt gult kort).

Såfremt der er begrundet mistanke om, at et parti, som søger opstillingsberettigelse, overtræder forbuddet mod betaling for vælgererklæringer, skal der således ikke foretages en vurdering af, om der er tale om et groft eller gentaget retsbrud, idet enhver begrundet mistanke om overtrædelse af forbuddet vil kunne føre til en afgørelse om et såkaldt gult kort.

Bestemmelsen omfatter alene handlinger, som kan henføres til partiet. Som handlinger, der kan henføres til partiet, regnes handlinger, der foretages efter aftale eller fælles forståelse med partiet. Dette svarer til det, som allerede gælder efter sanktionssystemet i folketingsvalglovens § 11 a. En handling kan f.eks. henføres til partiet, hvis den er foretaget af den person, der er registreret som partinavnindehaver eller repræsentant for partiet, formanden for partiets landsorganisation, medarbejdere hos partiet, medlemmer af partiets ledende organer eller andre personer, der har påtaget sig opgaver for partiet, men ikke f.eks. til andre, der uberettiget har tilegnet sig adgang til partiets aktiviteter i forbindelse med indsamling af vælgererklæringer eller øvrige aktiviteter.

Handlinger udført af en vælger eller tredjeperson, som ikke i øvrigt har en tilknytning til eller repræsenterer partiet, kan ikke henføres til partiet. Det vil bero på en konkret vurdering, om personen har en sådan tilknytning til partiet, at dennes handlinger kan henføres til partiet.

Et partis offentlige billigelse af en vælgers eller anden tredjemands tilbud om betaling for en vælgererklæring kan efter en konkret vurdering have en sådan karakter, at handlingen kan henføres til partiet selv. Hvis f.eks. partiet videreformidler information om en vælger eller anden tredjemand, som yder, lover eller tilbyder betaling for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer, kan dette efter en konkret vurdering tilskrives partiet, uanset at formuefordelen ikke hidrører fra partiet selv. Partiets billigelse eller videreformidling af et sådant tilbud kan efter omstændighederne sidestilles med, at partiet selv lover betaling eller anden formuefordel for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer. Hvis eksempelvis et parti deler et opslag på deres sociale medier fra en vælger eller tredjeperson, som lover betaling for en vælgererklæ-

ring, kan dette efter en konkret vurdering sidestilles med, at partiet selv lover betaling for afgivelse af vælgererklæring.

Indenrigs- og boligministerens beslutning om at indgive anmodning til Valgnævnet om at træffe afgørelse vil være undergivet de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, lighed og proportionalitet. Ligeledes er Valgnævnets afgørelse underlagt de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglighed, lighed og proportionalitet, jf. Folketingstidende 2018-19 (2. samling), tillæg A, L 1 som fremsat, side 22.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.1 og 3.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter de gældende bestemmelser i Europa-Parlamentsvalgloven er der ikke hjemmel til at sanktionere fysiske eller juridiske personer, som yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer eller støttetilkendegivelser.

Efter de gældende regler skal en vælger først afgive en støttetilkendegivelse til det parti, vælgeren ønsker at støtte. Herefter skal der forløbe en eftertænkelsesperiode på 7 dage, hvorefter vælgeren kan afgive en vælgererklæring til det parti, vælgeren afgav sin støttetilkendegivelse til. Dette følger af reglerne i Europa-Parlamentsvalglovens § 11.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 3.1.1, for en nærmere gennemgang af gældende ret på området.

Med lovforslagets § 2, nr. 4, foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse som § 11 c i Europa-Parlamentsvalgloven, som skal forbyde betaling for vælgererklæringer.

Efter den foreslåede § 11 c, stk. 1, i Europa-Parlamentsloven må ingen yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til nogle af de i nr. 1-4 nævnte handlinger og undladelser.

Forbuddet gælder enhver, jf. udtrykket ingen. Bestemmelsen omfatter både juridiske og fysiske personer. Den forventes særligt at være relevant for partier, som indsamler vælgererklæringer til folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg, men forbuddet gælder også fysiske personer samt andre juridiske personer, herunder partier, der er opstillingsberettigede til folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg.

Med udtrykket yde menes, at selve ydelsen af en formuefordel for at påvirke afgivelsen af vælgererklæringer er retsstridig. Dette betyder, at selve overførslen af en formuefordel er retsstridig efter bestemmelsen. Der kræves således ikke, at der inden handlingen i forbindelse med afgivelsen af en vælgererklæring er indgået en aftale om betaling for vælgererklæringen.

Med udtrykket love menes, at alene det at love formuefordel er retsstridigt. Det er i den henseende ikke afgørende, om den fysiske eller juridiske person nogensinde havde i sinde eller forventede at give formuefordelen. Hertil regnes, at vedkommende giver et generelt løfte, uden at der afventes vælgerens accept.

Med udtrykket tilbyde menes, at alene tilbuddet om formuefordel er retsstridigt. Dette omfatter således den situation, hvor den fysiske eller juridiske person tilbyder betaling for en vælgererklæring, men ikke er bundet af dette tilbud, før en vælger har accepteret tilbuddet. Tilbuddet er retsstridigt, uanset om vælgeren afviser tilbuddet.

Med udtrykket formuefordel menes, at der skal være tale om en ydelse, som har en værdi. For så vidt angår kontante beløb gælder der ikke nogen bagatelgrænse. Ethvert kontant beløb regnes således som retsstridigt.

For andre formuefordele end kontante beløb skal der være tale om en værdi, som overstiger det helt bagatelagte. Herunder vil tilbud om at blive tilmeldt en mailliste eller et nyhedsbrev, som ikke i øvrigt har et indhold af økonomisk værdi, som udgangspunkt ikke udgøre en formuefordel i strid med forbuddet. Efter en konkret vurdering kan et nyhedsbrev dog have en sådan værdi, at det udgør en formuefordel i strid med forbuddet, f.eks. hvis det giver adgang til at deltage i lodtrækning om præmier eller lignende. Er der tale om et nyhedsbrev, som man også har adgang til uden afgivelse af vælgererklæring, vil det ikke stride mod forbuddet. Tilbud om rabatter eller kuponer, som ikke er tilgængelige for den øvrige offentlighed, vil udgøre en formuefordel i strid med forbuddet. Tilbud om at lade vælgere møde repræsentanter for partiet eller invitation til vælgermøder har ikke karakter af en formuefordel og vil derfor ikke stride mod forbuddet. Er mødet med repræsentanten forbundet med en betalt middag, betalte rejser eller andet af værdi, vil dette dog indebære en formuefordel i strid med forbuddet.

Vælgerens subjektive forhold har ikke betydning for vurderingen af, om der foreligger en formuefordel i strid med forbuddet. Herunder skal vælgerens økonomiske forhold eller særlige personlige interesser ikke inddrages i vurderingen. At en ydelse ikke har en selvstændig økonomisk værdi for den konkrete vælger, fordi vælgeren f.eks. er velhavende, er således uden betydning, hvis ydelsen ud fra en objektiv betragtning har en ikke bagatelagtig økonomisk værdi.

Om der er tale om en formuefordel, vil i sidste ende bero på en konkret vurdering, som foretages af Valgnævnet eller domstolene.

Forbuddet efter den foreslåede § 11 c, stk. 1, i Europa-Parlamentsloven gælder enhver ydelse af og ethvert løfte eller tilbud om en formuefordel, der foretages for at påvirke nogen til en af de i bestemmelsens nr. 1-4 beskrevne handlinger eller undladelser. I udtrykket for at påvirke nogen ligger alene, at ydelsen, løftet eller tilbuddet foretages med den hensigt at påvirke vælgeren. Det har ingen betydning, om en vælger faktisk er eller formodes at kunne være blevet påvirket af den formuefordel, som partiet udlovede.

Efter *stk. 1, nr. 1*, i den foreslåede bestemmelse gælder forbuddet for påvirkning til at afgive en støttetilkendegivelse eller afgive en vælgererklæring.

Efter *stk. 1, nr. 2*, gælder forbuddet også påvirkning til at undlade at afgive en støttetilkendegivelse eller undlade at afgive en vælgererklæring.

Efter *stk. 1, nr. 3*, omfatter forbuddet endvidere påvirkning til at tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller tilbagetrække en vælgererklæring.

Efter *stk. 1, nr. 4*, omfatter forbuddet endelig påvirkning til at undlade at tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller undlade at tilbagetrække en vælgererklæring.

Det er formålet med nr. 1-4 at sikre mod forsøg på omgåelse af forbuddet, ved at forbuddet omfatter alle handlinger forbundet med afgivelsen af en vælgererklæring. Det er herefter ikke tilladt at yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til at afgive, tilbagetrække, undlade at afgive eller undlade at tilbagetrække en støttetilkendegivelse, uanset at en støttetilkendegivelse ikke i sig selv udgør en vælgererklæring. Dette skyldes, at støttetilkendegivelsen er et nødvendigt første skridt i afgivelsen af vælgererklæringen.

Udtrykkene støttetilkendegivelse og vælgererklæring skal forstås på samme måde som efter Europa-Parlamentsvalglovens § 11. Herved forstås alene den støttetilkendegivelse eller den vælgererklæring, som en vælger kan afgive gennem Indenrigs- og Boligministeriets vælgererklæringsportal. En påvirkning af en vælger til at afgive en anden form for støtte til et parti end ved at afgive en støttetilkendegivelse eller en vælgererklæring gennem vælgererklæringsportalen vil ikke være omfattet af bestemmelsen. En påvirkning af en person, der ikke er vælger, til at tilkendegive sin støtte til et parti vil heller ikke være omfattet.

Et parti skal være registreret i vælgererklæringsportalen, for at vælgere kan afgive støttetilkendegivelser og vælgererklæringer til partiet.

Nr. 1 og 4 omfatter eksempelvis situationer, hvor et parti eller en person ønsker at fremme sin egen indsamling af vælgererklæringer eller en indsamling foretaget af et parti, som personen støtter, ved at få flere til at afgive vælgererklæring eller afholde vælgere fra at tilbagetrække deres allerede afgivne vælgererklæring. Nr. 2 og 3 omfatter eksempelvis situationer, hvor et parti eller en person søger at sabotere indsamling af vælgererklæringer for et konkurrerende parti henholdsvis et parti, personen ikke støtter, ved at påvirke vælgere til ikke at afgive en vælgererklæring til et bestemt parti eller til at tilbagetrække en allerede afgivet vælgererklæring. Enhver kombination af disse forhold er ligeledes omfattet af forbuddet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter den gældende bestemmelse i Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 1. pkt., kan et nyt parti ikke få godkendt et navn under de betingelser, der følger af § 13, stk. 1 og 2, i folketingsvalgloven. § 13 stk. 1, i folketingsvalgloven regulerer situationer, hvor det ansøgte partinavn er identisk eller kan forveksles med navnet på et andet parti. § 13, stk. 2, i folketingsvalgloven regulerer situationer, hvor det ved endelig dom er fastslået eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på et andet grundlag end reglerne i stk. 1 har eneret til navnet.

Med den foreslåede ændring af Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 1. pkt., ændres indledningen til et parti kan efter §§ 11 a og 12 ikke få godkendt et navn.

Ændringen af bestemmelsens ordlyd betyder, at et parti efter §§ 10 a og 11 ikke kan få godkendt et navn under de betingelser, der følger af § 13, stk. 1 og 2, i lov om valg til Folketinget. Ved at ændre udtrykket et nyt parti til udtrykket et parti og ved at tilføje en henvisning til de typer af partinavnegodkendelser efter Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 a og 11, bestemmelsen fremover skal gælde for, sikres, at bestemmelsen gælder for nye partier såvel som opstillingsberettigede partier. Ændringen skal ses i lyset af lovforslagets § 2, nr. 1, hvormed der indføres krav om godkendelse af ændring af partinavn for opstillingsberettigede partier.

Formålet med ændringen er at sikre, at der gælder de samme regler for opstillingsberettigede partier som for nye partier. Det betyder også, at den samme praksis, som Valgnævnet har fulgt ved afgørelser over for nye partier, skal gælde ved afgørelser over for opstillingsberettigede partier. Denne praksis omfatter såvel afgørelser begrundet i bestemmelserne i folketingsvalglovens § 13 om forvekslingsrisiko som afgørelser, der begrundes i andre valgfaglige og demokratiske hensyn. Dette skyldes, at bestemmelserne i folketingsvalglovens § 13 efter Valgnævnets praksis ikke udgør en udtømmende opregning af, i hvilke situationer et partis navn ikke kan godkendes.

Folketingsvalglovens § 13 finder tilsvarende anvendelse ved Valgnævnets afgørelser om ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti til Europa-Parlamentsvalg efter stk. 1. Der foretages ikke nogen materiel ændring i, hvilke navne Valgnævnet kan godkende efter Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 1. pkt., jf. folketingsvalglovens § 13. Den praksis, som Valgnævnet hidtil har udviklet for godkendelse af nye partinavne, skal finde tilsvarende anvendelse for ændring af partinavne for opstillingsberettigede partier. For en nærmere gennemgang af denne praksis henvises til afsnit 3.2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Den praksis, Valgnævnet har udviklet, hvorefter nævnet bl.a. giver afslag på baggrund af folketingsvalglovens § 14, hensynet til respekt for demokratiet og Folketinget, eller fordi navnet er skrevet på en måde, så det bliver særligt fremhævet i forhold til andre partinavne, vil efter den foreslåede ændring af bestemmelsen i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, gælde for opstillingsberettigede partier såvel som nye partier.

De i lovforslagets § 1, nr. 5-8, foreslåede ændringer af folketingsvalglovens § 13, stk. 1, vil i kraft af henvisningen i Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 1. pkt., til folketingsvalglovens § 13, stk. 1, og den foreslåede ændring af Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 1. pkt., også gælde for godkendelser af partinavne efter Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 a og 11.

Reglen i folketingsvalglovens § 13, stk. 2, foreslås ligeledes at gælde for opstillingsberettigede partiers navneændringer, jf. lovforslagets § 1, nr. 8. Efter folketingsvalglovens § 13, stk. 2, kan Valgnævnet ikke godkende et partinavn,

såfremt det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, har eneret til navnet.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 3.2.1.1, for en gennemgang af Valgnævnets administrative praksis vedrørende partinavnnesager.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Efter den gældende bestemmelse i Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 2. pkt., kan godkendelsen tilbagekaldes efter reglerne i § 13, stk. 3, i lov om valg til Folketinget. Med udtrykket godkendelse sigtes til Valgnævnets godkendelse af et nyt partinavn efter Europa-Parlamentsvalglovens § 11.

Valgnævnet kan efter folketingsvalglovens § 13, stk. 3, tilbagekalde en godkendelse, hvis det viser sig, at det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, har eneret til et navn, som Valgnævnet har godkendt som navn for et parti, og indehaveren af eneretten ikke samtykker i partiets brug af navnet.

§ 12, 2. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven foreslås ændret, således at godkendelsen efter §§ 10 a og 11 kan tilbagekaldes efter reglerne i § 13, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4, i lov om valg til Folketinget.

Med de foreslåede ændringer af Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 2. pkt., tilføjes således en henvisning til Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 a og 11, og henvisningen til folketingsvalglovens § 13, stk. 3, ændres til en henvisning til folketingsvalglovens § 13, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4. Ændringerne skal ses i lyset af den nye foreslåede § 10 a, jf. lovforslagets § 2, nr. 1, og det nye foreslåede § 12, 3. pkt., jf. lovforslagets § 2, nr. 7.

Ændringen af Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 2. pkt., i form af indsættelse af en henvisning til Europa-Parlamentsvalglovens §§ 10 a og 11 indebærer, at § 13, stk. 3, i folketingsvalgloven ikke længere alene finder anvendelse for tilbagekaldelse af en af Valgnævnet meddelt godkendelse af partinavnet for nye partier, hvis partinavn efter Europa-Parlamentsvalglovens § 11 er godkendt med henblik på indsamling af vælgererklæringer, men også finder anvendelse for opstillingsberettigede partier, hvis partinavn er blevet ændret efter Valgnævnets godkendelse efter Europa-Parlamentsvalglovens § 10 a. Det partinavn, som Valgnævnet har godkendt efter Europa-Parlamentsvalglovens § 11, kan Valgnævnet tilbagekalde efter folketingsvalglovens § 13, stk. 3, også efter at partiet har anmeldt sig som opstillingsberettiget efter Europa-Parlamentsvalglovens § 11, stk. 1.

Ved dette lovforslags § 2, nr. 7, tilføjes et nyt § 12, 3. pkt., med et indhold svarende til folketingsvalglovens § 13, stk. 3, 2. pkt., for så vidt angår partier, der er anmeldt til deltagelse i Europa-Parlamentsvalg, jf. Europa-Parlamentsvalglovens §§ 11-11 b. Derfor foreslås henvisningen i § 12, 2. pkt., til folketingsvalglovens § 13, stk. 3, ændret, således at der alene henvises til § 13, stk. 3, 1. pkt. Om det foreslåede

§ 12, 3. pkt., henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 5.

Ved dette lovforslags § 1, nr. 11, tilføjes desuden et nyt stk. 4 i folketingsvalglovens § 13. Dette stykke vedrører reglerne om tilbagekaldelse af Valgnævnets godkendelse af et ændret partinavn for et allerede opstillingsberettiget parti.

For en nærmere beskrivelse af reglerne om tilbagekaldelse af godkendelsen af en navneændring for et opstillingsberettiget parti henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11.

Med den foreslåede ændring af Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 2. pkt., tilføjes endvidere en henvisning til det nye stk. 4 i folketingsvalglovens § 13, da den foreslåede bestemmelse i folketingsvalglovens § 13, stk. 4, også skal finde anvendelse for Valgnævnets tilbagekaldelse af godkendelse af ændrede partinavne efter Europa-Parlamentsvalglovens § 10 a.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10 og 11.

Til nr. 7

Henvisningen i Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 2. pkt., til folketingsvalglovens § 13, stk. 3, indebærer, at partiets ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg bortfalder, såfremt det viser sig, at det ved endelig dom er fastslået, eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 1, har eneret til et navn, som Valgnævnet har godkendt som navn for et nyt parti, som er anmeldt for indenrigs- og boligministeren efter Europa-Parlamentsvalglovens §§ 11-11 b, og indehaveren af eneretten ikke samtykker i partiets brug af navnet.

Dette fremgår ikke eksplicit i lovteksten i Europa-Parlamentsvalglovens § 12, 2. pkt., men følger af henvisningen til folketingsvalglovens § 13, stk. 3.

Det foreslås indsat som nyt § 12, 3. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven, at hvis partiets godkendelse tilbagekaldes efter bestemmelsens 2. pkt., som foreslås ændret ved lovforslagets § 2, nr. 6, og som henviser til folketingsvalglovens § 13, stk. 3 og 4, som foreslås ændret henholdsvis indsat ved lovforslagets § 1, nr. 10 og 11, bortfalder partiets ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, såfremt partiet er anmeldt for indenrigs- og boligministeren efter §§ 11-11 b.

Med det foreslåede nye § 12, 3. pkt., gøres det dermed klart, at retten til at deltage i Europa-Parlamentsvalg tilsvarende kan bortfalde for partier, som er anmeldt efter Europa-Parlamentsvalglovens §§ 11-11 b, efter reglerne i folketingsvalglovens § 13, stk. 3. Bestemmelsen svarer til folketingsvalglovens § 13, stk. 3, 2. pkt., der efter sin ordlyd alene omfatter partier, der er anmeldt til deltagelse i folketingsvalg, jf. folketingsvalglovens § 12-12 b.

Lovændringen ændrer således ikke det materielle indhold af Europa-Parlamentsvalgloven, men giver en klarere hjemmel for de negative konsekvenser af en tilbagekaldelse af

godkendelsen af navnet for et parti, der er anmeldt til deltagelse i valg efter Europa-Parlamentsvalglovens §§ 11-11 b.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Efter den gældende bestemmelse i § 46, stk. 1, i Europa-Parlamentsvalgloven straffes den, der overtræder lovens § 25, stk. 1, jf. § 51 i folketingsvalgloven, eller § 26, stk. 1, jf. § 59, stk. 2, og § 62 i folketingsvalgloven, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Med den foreslåede § 1, nr. 8, foreslås et nyt nr. 1 indsat i Europa-Parlamentsvalglovens straffebestemmelse i § 46, stk. 1.

Indsættelsen medfører, at medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder det foreslåede forbud mod betaling for vælgererklæringer, jf. § 11 c, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Om det foreslåede forbud henvises til bemærkningerne til § 2, nr. 4.

Indenrigs- og Boligministeriet lægger til grund, at straffen for fysiske personers overtrædelse af § 11 c skal have en afskrækkende effekt og skal fastlægges efter samme principper som for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Efter Europa-Parlamentsvalglovens § 46, stk. 1, straffes den, der overtræder lovens § 25, stk. 1, jf. § 51 i folketingsvalgloven, eller § 26, stk. 1, jf. § 59, stk. 2, og § 62 i folketingsvalgloven med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Der er ikke hjemmel i loven til at straffe juridiske personer.

Det foreslås fastsat som § 46, stk. 2, at der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 11 c, § 25, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, i folketingsvalgloven, og § 26, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, i folketingsvalgloven. Forbuddet gælder herunder, men er ikke begrænset til enhver form for parti, uanset om partiet søger opstillingsberettigelse eller er opstillingsberettiget. Forbuddet gælder enhver juridisk person i øvrigt uanset organisationsmåde.

Det gøres dermed strafbart med bøde for juridiske personer at overtræde det forbud mod betaling for vælgererklæringer, som indføres med dette lovforslag, jf. § 2, nr. 4.

Indenrigs- og Boligministeriet lægger til grund, at bødens størrelse for juridiske personers overtrædelse af § 11 c skal have en afskrækkende effekt og skal fastsættes efter samme principper som bøde for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Det gøres endvidere strafbart med bøde for juridiske personer at overtræde forbuddet mod, at uvedkommende fører

systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme, jf. § 25, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, i folketingsvalgloven, samt forbuddet mod, at uvedkommende fører systematisk kontrol med, om vælgere afgiver brevstemme, jf. § 26, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, i folketingsvalgloven.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 17, for en nærmere gennemgang af forbuddet mod at føre systematisk kontrol med stemmer og brevstemmer.

Indenrigs- og Boligministeriet lægger til grund, at bødens størrelse for juridiske personers overtrædelse af folketingsvalglovens § 51, stk. 2, eller § 62, stk. 2, skal have en afskrækkende effekt og skal bedømmes efter samme principper som bøde for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3.3 og 3.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Efter de gældende bestemmelser i den kommunale og regionale valglov er der ikke hjemmel til at sanktionere fysiske eller juridiske personer, som yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke vælgere til at underskrive som stiller for en kandidatliste.

Efter de gældende regler skal de, der opstilles til kommunale og regionale valg, opføres på kandidatlistene. En kandidatliste til kommunalbestyrelsesvalg skal være underskrevet af mellem 25 og 50 vælgere i kommunen som stillere. Til kommunalbestyrelsesvalg i Aarhus, Odense og Aalborg kommuner skal mellem 50 og 100 vælgere i kommunen underskrive som stillere, og i Københavns Kommune skal mellem 150 og 300 underskrive som stillere. Til regionsrådsvalg skal kandidatlistene være underskrevet af mellem 50 og 75 vælgere i regionen som stillere. Visse kandidatlistene kan efter anmodning fritages for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere. Reglerne herom står i §§ 19, 20 og 26, stk. 1, i den kommunale og regionale valglov.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 3.1.1, for en nærmere gennemgang af gældende ret på området.

Med lovforslagets § 3, nr. 1, foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse som § 21 a i den kommunale og regionale valglov, som skal forbyde betaling for at underskrive som stiller for en kandidatliste.

Efter den foreslåede § 21 a, stk. 1, i den kommunale og regionale valglov må ingen yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til nogle af de i nr. 1-4 nævnte handlinger og undladelser.

Forbuddet gælder enhver, jf. udtrykket ingen. Bestemmelsen omfatter både juridiske og fysiske personer. Den forventes særligt at være relevant for kandidatlistene til kommunale og regionale valg, men forbuddet gælder enhver.

Med udtrykket yde menes, at selve ydelsen af en formue-

fordel for at påvirke en vælgers underskrift som stiller for en kandidatliste er retsstridig. Dette betyder, at selve overførslen af en formuefordel er retsstridig efter bestemmelsen. Der kræves således ikke, at der inden handlingen i forbindelse med underskriften som stiller for en kandidatliste er indgået en aftale om betaling for stillerunderskriften.

Med udtrykket love menes, at alene det at love formuefordel er retsstridigt. Det er i den henseende ikke afgørende, om den fysiske eller juridiske person nogensinde havde i sinde eller forventede at give formuefordelen. Hertil regnes, at vedkommende giver et generelt løfte, uden at der afventes vælgerens accept.

Med udtrykket tilbyde menes, at alene tilbuddet om formuefordel er retsstridigt. Dette omfatter således den situation, hvor den fysiske eller juridiske personer tilbyder betaling for en underskrift som stiller for en kandidatliste, men ikke er bundet af dette tilbud, før en vælger har accepteret tilbuddet. Tilbuddet er retsstridigt, uanset om vælgeren afviser tilbuddet.

Med udtrykket formuefordel menes, at der skal være tale om en ydelse, som har en værdi. For så vidt angår kontante beløb gælder der ikke nogen bagatelgrænse. Ethvert kontant beløb regnes således som retsstridigt.

For andre formuefordele end kontante beløb skal der være tale om en værdi, som overstiger det helt bagatelagtige. Herunder vil tilbud om at blive tilmeldt en mailliste eller et nyhedsbrev, som ikke i øvrigt har et indhold af økonomisk værdi, som udgangspunkt ikke udgøre en formuefordel i strid med forbuddet. Efter en konkret vurdering kan et nyhedsbrev dog have en sådan værdi, at det udgør en formuefordel i strid med forbuddet, f.eks. hvis det giver adgang til at deltage i lodtrækning om præmier eller lignende. Er der tale om et nyhedsbrev, som man også har adgang til uden at afgive en stillerunderskrift til en kandidatliste, vil det ikke stride mod forbuddet. Tilbud om rabatter eller kuponer, som ikke er tilgængelige for den øvrige offentlighed, vil udgøre en formuefordel i strid med forbuddet. Tilbud om at lade vælgere møde kandidater på kandidatlisten eller invitation til vælgermøder har ikke karakter af en formuefordel og vil derfor ikke stride mod forbuddet. Er mødet forbundet med en betalt middag, betalte rejser eller andet af værdi, vil dette dog indebære en formuefordel i strid med forbuddet.

Vælgerens subjektive forhold har ikke betydning for vurderingen af, om der foreligger en formuefordel i strid med forbuddet. Herunder skal vælgerens økonomiske forhold eller særlige personlige interesser ikke inddrages i vurderingen. At en ydelse ikke har en selvstændig økonomisk værdi for den konkrete vælger, fordi vælgeren f.eks. er velhavende, er således uden betydning, hvis ydelsen ud fra en objektiv betragtning har en ikke bagatelagtig økonomisk værdi.

Om der er tale om en formuefordel, vil i sidste ende bero på en konkret vurdering, som foretages af domstolene.

Forbuddet efter den foreslåede § 21 a, stk. 1, i den kommunale og regionale valglov gælder enhver ydelse af og ethvert løfte eller tilbud om en formuefordel, der foretages for at påvirke nogen til en af de i bestemmelsens nr. 1-4

beskrevne handlinger eller undladelser. I udtrykket for at påvirke nogen ligger alene, at ydelsen, løftet eller tilbuddet foretages med den hensigt at påvirke vælgeren. Det har ingen betydning, om en vælger faktisk er eller formodes at kunne være blevet påvirket af den formuefordel, som blev udlovet.

Efter *stk. 1, nr. 1*, i den foreslåede bestemmelse gælder forbuddet for påvirkning underskrive som stiller for en kandidatliste.

Efter *stk. 1, nr. 2*, gælder forbuddet også påvirkning til at undlade at underskrive som stiller for en kandidatliste.

Efter *stk. 1, nr. 3*, omfatter forbuddet endvidere påvirkning til at kalde sin underskrift som stiller for en kandidatliste tilbage.

Efter *stk. 1, nr. 4*, omfatter forbuddet endelig påvirkning til at undlade at kalde sin underskrift som stiller for en kandidatliste tilbage.

Udtrykket at underskrive som stiller for en kandidatliste skal forstås på samme måde som efter § 19, stk. 2, i den kommunale og regionale valglov. Herved forstås alene underskrift som stiller for en kandidatliste, der opstiller til ved kommunal- eller regionalvalg. En påvirkning af en vælger til at afgive en anden form for støtte til en kandidatliste end ved at underskrive som stiller for kandidatlisten vil ikke være omfattet af bestemmelsen. En påvirkning af en person, der ikke er vælger, til at tilkendegive sin støtte til en kandidatliste vil heller ikke være omfattet.

Nr. 1 og 4 omfatter eksempelvis situationer, hvor en kandidatliste ønsker at fremme sin egen opstilling ved valget ved at få flere til at underskrive som stillere for kandidatlisten eller afholde vælgere fra at kalde deres underskrift som stiller for kandidatlisten tilbage. Nr. 2 og 3 omfatter eksempelvis situationer, hvor en kandidatliste søger at sabotere en konkurrerende kandidatliste ved at påvirke vælgere til ikke at underskrive som stiller for kandidatlisten eller at kalde en underskrift som stiller for kandidatlisten tilbage. Enhver kombination af disse forhold er ligeledes omfattet af forbuddet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i § 108, stk. 1, i den kommunale og regionale valglov straffes den, der overtræder lovens § 57, § 65, stk. 2, § 68, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, § 105 g, stk. 7, § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, eller § 105 h, stk. 10, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Med den foreslåede § 3, nr. 2, foreslås en henvisning til de nye § 21 a indsat i den kommunale og regionale valglovs straffebestemmelse i § 108, stk. 1.

Ændringen medfører, at medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder de foreslåede forbud mod betaling for stillerunderskrifter, jf. § 21 a, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Om

det foreslåede forbud henvises til bemærkningerne til § 3, nr. 1.

Indenrigs- og Boligministeriet lægger til grund, at straffen for fysiske personers overtrædelse af § 21 a skal have en afskrækkende effekt og skal fastlægges efter samme principper som for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter den kommunale og regionale valglovs § 108, stk. 1, straffes den, der overtræder lovens § 57, § 65, stk. 2, § 68, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, § 105 g, stk. 7, § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, eller § 105 h, stk. 10, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Der er ikke hjemmel i loven til at straffe juridiske personer.

Der foreslås indsat et nyt stk. 2 i § 108, at der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 21 a, § 57, stk. 2, § 68, stk. 2, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 2, og § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 2. Forbuddet gælder herunder, men er ikke begrænset til enhver form for parti, uanset om partiet søger opstillingsberettigelse eller er opstillingsberettiget. Forbuddet gælder enhver juridisk person i øvrigt uanset organisationsmåde.

Det gøres dermed strafbart med bøde for juridiske personer at overtræde det forbud mod betaling for stillerunderskrifter, som indføres med dette lovforslag, jf. § 3, nr. 1.

Indenrigs- og Boligministeriet lægger til grund, at bødens størrelse for juridiske personers overtrædelse af § 21 a skal have en afskrækkende effekt og skal fastsættes efter samme principper som bøde for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Det gøres endvidere strafbart med bøde for juridiske personer at overtræde forbuddet mod, at uvedkommende fører systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme, jf. § 57, stk. 2, samt forbuddet mod, at uvedkommende fører systematisk kontrol med, om vælgere afgiver brevstemme, jf. § 68, stk. 2. Forbuddet gælder ligeledes ved bindende kommunale folkeafstemninger, jf. § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 2, og § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 2.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 17, for en nærmere gennemgang af forbuddet mod at føre systematisk kontrol med stemmer og brevstemmer.

Indenrigs- og Boligministeriet lægger til grund, at bødens størrelse for juridiske personers overtrædelse af § 57, stk. 2, § 62, stk. 2, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 2, og § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 2, skal have en afskrækkende effekt og skal bedømmes efter samme principper som bøde for overtrædelse af forbuddet mod betaling for stemmer, jf. straffelovens § 117, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3.3 og 3.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

I den gældende Europa-Parlamentsvalglovs § 11 er der fejlagtigt vedtaget to stk. 8.

Efter den ene § 11, stk. 8, i Europa-Parlamentsvalgloven, som blev indsat som stk. 8 ved § 2, nr. 6, i lov nr. 312 af 29. marts 2014, skal en gyldig vælgererklæring, som vælgeren ikke har trukket tilbage, opbevares, så længe godkendelsen af partiets navn eller anmeldelsen af partiet gælder, og derefter tilintetgøres. Indholdet af denne bestemmelse blev nyaffattet og sammenskrevet som et nyt § 11, stk. 10, i Europa-Parlamentsvalgloven ved § 2, nr. 10, i lov nr. 62 af 28. januar 2020 om ny procedure for indsamling af vælgererklæringer. Det fremgik af § 2, nr. 13, i samme lov, at § 12, stk. 8, i Europa-Parlamentsvalgloven derfor ophævedes. Der fandtes imidlertid ikke en § 12, stk. 8, i Europa-Parlamentsvalgloven, idet § 12 i denne lov alene har et stykke. Der skulle retteligt have stået § 11, stk. 8. Ved en fejl blev denne variant af § 11, stk. 8, således ikke ophævet.

Efter den anden § 11, stk. 8, i Europa-Parlamentsvalgloven skal en vælger ved erklæringens registrering i den digitale løsning opfylde betingelserne for valgret til Europa-Parlamentsvalget. Denne bestemmelse, der oprindeligt blev indsat som et § 11, stk. 5, i Europa-Parlamentsvalgloven ved § 2, nr. 6, i lov nr. 312 af 29. marts 2014, blev ændret ved § 2, nr. 8, i lov nr. 62 af 28. januar 2020, og rykkede som følge af samme lovs § 2, nr. 7, til § 11, stk. 8, i Europa-Parlamentsvalgloven.

Efter denne bestemmelse, som den blev affattet ved lov nr. 62 af 28. januar 2020, skal vælgeren ved erklæringens registrering i den digitale løsning opfylde betingelserne for valgret til Europa-Parlamentsvalget. Bestemmelsen hænger sammen med, at det i Europa-Parlamentsvalglovens § 11,

stk. 6, som affattet ved lov nr. 62 af 28. januar 2020, er fastsat, at en vælgererklæring kun kan registreres i den digitale løsning, såfremt vælgeren kan afgive en gyldig vælgererklæring efter stk. 8-10, og at en vælgererklæring kun er gyldig, såfremt vælgererklæringen er registreret i den digitale løsning. Henvisningen til stk. 8 i § 11, stk. 6, indebærer, at vælgeren skal opfylde betingelsen om valgret, for at vælgererklæringen kan registreres i den digitale løsning og opnå gyldighed.

Som beskrevet i bemærkningerne til bestemmelsen er den digitale løsning tilrettelagt sådan, at kontrollen af, om vælgeren har valgret, foretages både på tidspunktet for vælgerens afgivelse af støttetilkendegivelse og på tidspunktet for registrering af vælgerens endelige afgivelse af vælgererklæring. Der henvises til Folketingstidende 2019-20, tillæg A, L 55 som fremsat, s. 69f.

Med lovforslagets § 4, nr. 1, rettes der alene op på den beskrevne fejl, således at førstnævnte § 11, stk. 8, ophæves, og sidstnævnte § 11, stk. 8, videreføres uden ændringer.

Til § 5

Det foreslås med § 4, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det er vigtigt, at loven kan træde i kraft så hurtigt som muligt. Formålet er at sikre mod utilbørlig påvirkning af vælgere og omgåelse af Valgnævnets afgørelser og kompetence. Loven skal sikre, at der kan gribes ind over for fysiske og juridiske personer hurtigst muligt i overensstemmelse med den stemmeaftale, der blev indgået den 18. november 2020 mellem regeringen og alle Folketingets partier.

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed og fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1260 af 27. august 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. § 11, kan alene ske efter forudgående godkendelse af Valgnævnet, jf. § 17. Ansøgning herom skal underskrives af formanden for partiets landsorganisation og indsendes til Valgnævnet. Valgnævnet kan ikke træffe afgørelse efter 1. pkt. i perioden fra udskrivelsen af et folketingsvalg til og med valgdagen. Valgnævnets godkendelse efter 1. pkt. gælder, så længe partiet er opstillingsberettiget.

Stk. 2. Ved ændring af navnet på et parti, der er opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, gælder ændringen af navnet for begge valg. Ændring af navnet kan kun ske, hvis ændringen kan ske for begge valg.«

§ 12 a. Valgnævnet kan efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren i tilfælde af grove eller gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer træffe afgørelse om at udelukke partiet fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer til brug for indgivelse af anmeldelse som opstillingsberettiget parti til valg til Folketinget og valg til Europa-Parlamentet. Valgnævnets afgørelse efter 1. pkt. gælder indtil afslutningen af den resterende del af den periode eller de perioder, hvor partinavnet er godkendt som navnet på et nyt parti til deltagelse i valg til Folketinget og valg til Europa-Parlamentet.

Stk. 2. Valgnævnet kan efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren i tilfælde af en begrundet mistanke om grove eller gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer træffe afgørelse om at udelukke partiet midlertidigt fra fortsat at indsamle vælgererklæringer med henblik på Valgnævnets undersøgelse af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter stk. 1, 1. pkt. Valgnævnets afgørelse efter 1. pkt. gælder, indtil Valgnævnet har truffet afgørelse efter stk. 1, 1. pkt., eller indtil Valgnævnet har truffet beslutning om at indstille undersøgelsen.

2. I § 12 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »i tilfælde af«: »overtrædelse af § 12 c eller andre«.

3. I § 12 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »i tilfælde af en begrundet mistanke om«: »overtrædelse af § 12 c eller andre«.

4. Efter § 12 b indsættes:

»§ 12 c. Ingen må yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til noget af følgende:

- 1) At afgive en støttetilkendegivelse eller afgive en vælgererklæring.

§ 13. Et nyt parti kan ikke få godkendt et navn, som

1-5) ---

6) er godkendt af Valgnævnet for et nyt parti, der ønsker at deltage i Europa-Parlamentsvalg, jf. § 11, stk. 2, i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, eller

7) kan give anledning til, at partiet forveksles med et af de partier, der er nævnt i nr. 1-6.

Stk. 2. Et nyt parti kan ikke få godkendt et navn, såfremt det ved endelig dom er fastslået eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i stk. 1 har eneret til navnet. Navnet kan dog godkendes, hvis indehaveren af eneretten har samtykket i partiets brug af navnet.

Stk. 3. Viser det sig, at det ved endelig dom er fastslået eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i stk. 1 har eneret til et navn, som Valgnævnet har godkendt som navn for et nyt parti, og samtykker indehaveren af eneretten ikke i partiets brug af navnet, kan Valgnævnet tilbagekalde godkendelsen. Er partiet anmeldt for indenrigs- og boligministeren efter §§ 12-12 b, bortfalder partiets ret til at deltage i folketingsvalg.

- 2) At undlade at afgive en støttetilkendegivelse eller undlade at afgive en vælgererklæring.
- 3) At tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller tilbagetrække en vælgererklæring.
- 4) At undlade at tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller undlade at tilbagetrække en vælgererklæring.«

5. I § 13, stk. 1, ændres »Et nyt parti« til: »Et parti kan efter §§ 11 a og 12«.

6. I § 13, stk. 1, nr. 6, udgår: »eller«.

7. I § 13, stk. 1, indsættes efter nr. 6 som nyt nummer:

»7) er navnet på et parti, over for hvilket Valgnævnet har truffet afgørelse efter § 12 a, stk. 1 eller 2, eller § 11 a, stk. 1 eller 2, i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, og hvor godkendelsen af dette partinavn endnu ikke er udløbet, jf. § 12, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4, 1. og 2. pkt., henholdsvis § 11, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4, 1. og 2. pkt., i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, eller«.

Nr. 7 bliver herefter nr. 8.

8. I § 13, stk. 1, nr. 7, som bliver nr. 8, ændres »nr. 1-6« til: »nr. 1-7«.

9. I § 13, stk. 2, 1. pkt., ændres »Et nyt parti kan« til: »Et parti kan efter §§ 11 a og 12«.

10. I § 13, stk. 3, 1. pkt., ændres »har godkendt som navn for et nyt parti kan« til: »efter §§ 11 a og 12 har godkendt som navn for et parti«.

11. I § 13 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Er navnet, som det viser sig en anden har eneret til, en ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. § 11 a og § 10 a i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, kan Valgnævnet efter stk. 3 tilbagekalde godkendelsen, således at partiet fortsat er opstillingsberettiget under det tidligere partinavn. Er partiet opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, kan Valgnævnet dog ikke tilbagekalde godkendelsen i perioden fra udskrivelsen af et folketingsvalg eller fra 8 uger før et Europa-Parlamentsvalg til og med valgdagen. Er partiet alene opstillingsberettiget til folketingsvalg, kan Valgnævnet ikke tilbagekalde godkendelsen i perioden fra udskrivelsen af et folketingsvalg til og med valgdagen. Er partiet alene opstillingsberettiget til Europa-Parlamentsvalg, kan Valg-

Stk. 4. Valgnævnet fører en fortegnelse over de partinavne, der er omfattet af stk. 1, nr. 1-6, og som ikke er tilbagekaldt efter stk. 3 (Partinavneregistret).

§ 17. Indenrigs- og boligministeren nedsætter et valg-nævn, der træffer afgørelse om

1-4) ---

5) optagelse i Partinavneregistret, jf. § 13, stk. 4,

6) udelukkelse og annullation af et partis indsamling af vælgererklæringer til brug for deltagelse i valg til Folketinget, jf. § 12 a, stk. 1, 1. pkt., eller valg til Europa-Parlamentet, jf. § 11 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet,

7) midlertidig udelukkelse af et partis indsamling af vælgererklæringer til brug for deltagelse i valg til Folketinget, jf. § 12 a, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, 2. pkt., eller valg til Europa-Parlamentet, jf. § 11 a, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, 2. pkt., i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, og

8) afsættelse og suspension af en borgmester eller anden tilsvarende indehaver af et kommunalt hverv eller en regionsrådsformand efter reglerne i §§ 66 a-66 c i lov om kommunernes styrelse og, for så vidt angår regionsrådsformænd, tillige regionslovens § 38.

Stk. 2. Valgnævnet består af en formand og 2 andre medlemmer, i de sager, der er nævnt i stk. 1, nr. 4-7, dog 3 andre medlemmer. Formanden skal være landsdommer eller højesteretsdommer, og det ene af de andre medlemmer skal være kyndigt i statsforfatningsret. Det yderligere medlem, nævnet består af i de sager, der er nævnt i stk. 1, nr. 4-7, skal være kyndigt i navne- og varemærkerettigheder. Der udpeges efter samme regler en stedfortræder for formanden og hvert af de andre medlemmer.

§ 106. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder § 51, § 59, stk. 2, eller § 62 med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

nævnet ikke tilbagekalde godkendelsen i perioden fra 8 uger før et Europa-Parlamentsvalg til og med valgdagen.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

12. I § 13, *stk. 4*, der bliver stk. 5, ændres »nr. 1-6« til »nr. 1-7« og »stk. 3« til »stk. 3 og 4«.

13. I § 17, *stk. 1*, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) godkendelse af navneændringer for opstillingsberettigede partier til folketingsvalg, jf. § 11 a, eller Europa-Parlamentsvalg, jf. § 10 a i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet,«

Nr. 5-8 bliver herefter nr. 6-9.

14. To steder i § 17, *stk. 2*, ændres »stk. 1, nr. 4-7« til: »stk. 1, nr. 4-8«.

15. Efter § 32 indsættes:

»§ 32 a. Ingen må yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til noget af følgende:

- 1) At anbefale en kandidat som stiller.
- 2) At undlade at anbefale en kandidat som stiller.
- 3) At tilbagekalde en anbefaling af en kandidat som stiller.
- 4) At undlade at tilbagekalde en anbefaling af en kandidat som stiller.«

16. I § 106, *stk. 1*, indsættes efter »overtræder«: »§ 12 c, § 32 a,«.

17. I § 106 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

Stk. 2. I regler, der udstedes efter loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

»*Stk. 2.* Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 12 c, § 32 a, § 51, stk. 2, og § 62, stk. 2.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 2

I lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1259 af 27. august 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Ændring af navnet på et opstillingsberettiget parti, jf. § 10 i denne lov og § 11 i lov om valg til Folketinget, kan alene ske efter forudgående godkendelse af Valgnævnet, jf. § 17 i lov om valg til Folketinget. Ansøgning herom skal underskrives af formanden for partiets landsorganisation og indsendes til Valgnævnet. Valgnævnet kan ikke træffe afgørelse efter 1. pkt. i perioden fra 8 uger før Europa-Parlamentsvalget til og med valgdagen. Valgnævnets godkendelse efter 1. pkt. gælder, så længe partiet er opstillingsberettiget.

Stk. 2. Ved ændring af navnet på et parti, der er opstillingsberettiget til både folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg, gælder ændringen af navnet for begge valg. Ændring af navnet kan kun ske, hvis ændringen kan ske for begge valg.«

§ 11 a. Valgnævnet kan efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren i tilfælde af grove eller gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer træffe afgørelse om at udelukke partiet fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og annullere partiets indsamling af vælgererklæringer til brug for indgivelse af anmeldelse som opstillingsberettiget parti til valg til Folketinget og valg til Europa-Parlamentet. Valgnævnets afgørelse efter 1. pkt. gælder indtil afslutningen af den resterende del af den periode eller de perioder, hvor partinavnet er godkendt som navnet på et nyt parti til deltagelse i valg til Folketinget og valg til Europa-Parlamentet.

Stk. 2. Valgnævnet kan efter anmodning fra indenrigs- og boligministeren i tilfælde af en begrundet mistanke om grove eller gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer træffe afgørelse om at udelukke partiet midlertidigt fra fortsat at indsamle vælgererklæringer med henblik på Valgnævnets undersøgelse af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter stk. 1, 1. pkt. Valgnævnets afgørelse efter 1. pkt. gælder, indtil Valgnævnet har truffet afgørelse efter stk. 1, 1. pkt., eller indtil Valgnævnet har truffet beslutning om at indstille undersøgelsen.

2. I § 11 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »i tilfælde af«: »overtrædelse af § 11 c eller andre«.

3. I § 11 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »i tilfælde af en begrundet mistanke om«: »overtrædelse af § 11 c eller andre«.

4. Efter § 11 b indsættes:

»§ 11 c. Ingen må yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til noget af følgende:

§ 12. Et nyt parti kan ikke få godkendt et navn, som partiet ikke kan få godkendt efter reglerne i § 13, stk. 1 og 2, i lov om valg til Folketinget. Godkendelsen kan tilbagekaldes efter reglerne i § 13, stk. 3, i lov om valg til Folketinget.

§ 46. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder den, der overtræder

- 1) § 25, stk. 1, jf. § 51 i lov om valg til Folketinget, eller
- 2) § 26, stk. 1, jf. § 59, stk. 2, og § 62 i lov om valg til Folketinget.

Stk. 2. I regler, der udstedes efter loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Stk. 3. Borgerlig straffelovs §§ 116 og 117 finder tilsvarende anvendelse ved valg til Europa-Parlamentet.

- 1) At afgive en støttetilkendegivelse eller afgive en vælgererklæring.
- 2) At undlade at afgive en støttetilkendegivelse eller undlade at afgive en vælgererklæring.
- 3) At tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller tilbagetrække en vælgererklæring.
- 4) At undlade at tilbagetrække en støttetilkendegivelse eller undlade at tilbagetrække en vælgererklæring.«

5. I § 12, 1. pkt., ændres »Et nyt parti kan« til: »Et parti kan efter §§ 10 a og 11«.

6. I § 12, 2. pkt., ændres »Godkendelsen« til: »Godkendelsen efter §§ 10 a og 11« og »§ 13, stk. 3« til: »§ 13, stk. 3 og 4«.

7. I § 12 indsættes efter 2. pkt. som 3. pkt.:

»Har et parti fået tilbagekaldt godkendelsen efter 2. pkt., bortfalder partiets ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, såfremt partiet er anmeldt for indenrigs- og boligministeren efter §§ 11-11 b.«

8. I § 46, stk. 1, indsættes som nyt nr. 1:

»1) § 11 c,«

Nr. 1 og 2 bliver herefter nr. 2 og 3.

9. I § 46 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 11 c, § 25, stk. 1, jf. § 51, stk. 2, i lov om valg til Folketinget, og § 26, stk. 1, jf. § 62, stk. 2, i lov om valg til Folketinget.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 3

I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 13 af 9. januar 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 21 indsættes:

»§ 21 a. Ingen må yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til noget af følgende:

- 1) At underskrive som stiller for en kandidatliste.
- 2) At undlade at underskrive som stiller for en kandidatliste.
- 3) At kalde sin underskrift som stiller for en kandidatliste tilbage.
- 4) At undlade at kalde sin underskrift som stiller for en kandidatliste tilbage.

§ 108. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder § 57, § 65, stk. 2, § 68, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, § 105 g, stk. 7, § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, eller § 105 h, stk. 10, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Stk. 2. I regler, der udstedes efter loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

§ 11. Nye partier, der ønsker at deltage i Europa-Parlamentsvalg, skal anmeldes for økonomi- og indenrigsministeren senest kl. 12 otte uger før valgdagen. Med anmeldelsen skal følge erklæringer fra et antal vælgere, der mindst svarer til 2 pct. af samtlige gyldige stemmer ved det sidst afholdte folketingsvalg.

Stk. 2. - stk. 7 ---

Stk. 8. En gyldig vælgererklæring, som vælgeren ikke har trukket tilbage, jf. stk. 6, skal opbevares, så længe godkendelsen af partiets navn eller anmeldelsen af partiet gælder, og derefter tilintetgøres.

2. I § 108, stk. 1, indsættes efter »overtræder«: »§ 21 a,«.

3. I § 108 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 21 a, § 57, stk. 2, § 68, stk. 2, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 2, og § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 2.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 4

I lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 140 af 7. februar 2019, foretages følgende ændring:

1. § 11, stk. 8, som indsat ved § 2, nr. 6, i lov nr. 312 af 29. marts 2014, ophæves.